

Echte blijdschap zit van binnen

2

Verzonden vanaf mijn iPhone

5

Altijd voetbal

6

De kerkvisitatie op de schop

9

Mini-onderzoek GZ

10

Leve de levende Kerk

De startzondag ligt al weer achter ons. Op zo'n dag staat er in vele gemeenten heel wat op het programma. Maar dan?

DOOR
DS. T.J. OLDENHUIS,
COEVORDEN

In sommige gemeenten begint men op startzondag met een gezamenlijk ontbijt. Iedereen neemt wat mee als een prachtig symbool van samen dingen doen en samen genieten. Daarna de startdienst voor jong en oud en vaak nog vele andere activiteiten, een fietstocht bijvoorbeeld.

En dan...

Dan gaat het kerkelijk seizoen echt los. Als je alles bij elkaar optelt, is het een heel bedrijf, de kerkenraad, het jeugdwerk, een Alphacursus wellicht en hopelijk veel gesprekskringen voor verdieping van het geloof. Wat wordt er veel werk verzet en wat zetten veel mensen zich in. We meten de graad van meelevendheid vaak af aan het kerkbezoek, maar ik denk dat je altijd het gehele in

KLAAGZANGEN OVER AFNEMEND KERKELIJK LEVEN HEBBEN WE AL VEEL TE VEEL GEHOORD. DAT VREET TE VEEL POSITIEVE ENERGIE.

ogenschouw moet nemen. Klaagzangen over afnemend kerkelijk leven hebben we al veel te veel gehoord. Dat vreet te veel positieve energie. Het is goed om te letten op wat we hebben en minder acht te slaan op wat we misschien niet of niet meer hebben.

Vragen

Toch kun je gebukt gaan onder de zorgen om de kerk. Hoe komt het dat er mensen zijn

Gezamenlijk ontbijten, een fietstochtje met z'n allen, op startzondag wordt van alles uit de kast gehaald, om daarna in het nieuwe kerkelijk seizoen weer volop aan de slag te gaan.

die gewoon ophouden kerklid te zijn en soms zonder bericht laten merken dat ze het wel gezien hebben? En aan de andere kant zie je de aantrekkingskracht van de meer evangelisch getinte gemeenten, waar het gevoel een enorme rol speelt en andere liederen gezongen worden, niet voor niets opwekkingsliederen genoemd. Mist de gevestigde kerk hier een kans? We moeten echter wel bedenken dat de voorkeur van de evangelische gemeenten vaak net zo groot is als de achterdeur en dan?

Waarom blijven mensen zomaar weg, vanwaar die desinteresse?

Daar is niet zo maar een antwoord op te geven dat zou al te gemakkelijk zijn. Uiteindelijk kan geen mens in andermans hart kijken.

Waar het op aan komt

Deze vragen werpen je terug op jezelf. Waarom geloof ik en waarom is de kerk voor mij nog altijd belangrijk? Niet in de allereerste plaats omdat het daar altijd leuk of opgewekt moet zijn en dat alle preken altijd van de hoogste theologische kwaliteit behoren te zijn. We moeten afsteken naar de diepte, naar het hart. En het hart van de kerk is nog altijd het Evangelie van Jezus Christus, de Gekruisigde en Opgestane Heer.

Hij heeft de Kerk tot aanzijn geroepen.

Daarover zegt de Catechismus uit Heidelberg prachtige zinnen in vraag en antwoord 54 van Zondag 21. Het gaat niet in de allereerste plaats om mij, maar het gaat om Hem, om Zijn eer. Dat gaat alle individualisme te boven. Door de doop hoor ik bij de Kerk van Jezus Christus. Dat besef wil ons wakker roepen, dat maakt ons levend. Daar ligt mijn hoop voor de Kerk, niet bij mij, maar bij Hem. In diezelfde Catechismus lees ik het aloude gebed: „Here bewaar en vermeerder Uw Kerk.” Aan dat gebed schort het nogal eens!

Commentaar

Samenloop voor Hoop

DOOR DS. D. WOLTERS, VOLLENHOVE

Vorige week werd er in Vollenhove een 'Samenloop voor Hoop' georganiseerd, een 24-uurs sponsorloop om geld op te halen voor het KWF. Indrukwekkend was het om te zien hoe onze gemeenschap zich inzet om het tot een groot succes te maken. Alle groepen uit de samenleving waren verenigd rond hetzelfde doel: jong en oud, theoretisch en praktisch opgeleid, kerkelijk en niet-kerkelijk. Wat velen het meest aangrijpende moment vonden, was het moment waarop de eregasten, (ex-)patiënten die in het zonnetje werden gezet, samen een ronde over het parcours liepen. Het was zo kwetsbaar en tegelijk zo krachtig! Als dominee raakte het me ook, omdat ik de behoefte proefde aan zingeving en rituelen. De kerk is naar de rand van de samenleving verdronken, mensen hebben weinig meer met de 'klassieke' kerkelijke rituelen. Maar ze blijven behoefte houden aan vormen om verhalen te delen. En die behoefte is het grootst rondom momenten van controleverlies. We leven immers in de waan dat ons leven maakbaar is en we proberen er dan ook via studie, werk, trainingen, etc. het beste van te maken. Maar soms hebben we het gewoonweg niet in de hand, zoals wanneer de gevreesde ziekte toeslaat. We staan met lege handen en ervaren gebrokenheid die niet te helen is. Rituelen helpen ons om te dealen met die momenten van controleverlies. Om stem te geven aan gebrokenheid, om verbinding te zoeken in het verdriet, om kracht te putten in zwakte. Samen liepen we om hoop te geven aan hen die kwetsbaar zijn. En onwillekeurig moest ik denken aan die twee die op weg waren naar Emmaüs, alle hoop kwijt... maar de Hoop zelf liep met hen mee!

Zangdienst in Kuinre

Wie van zingen houdt, kan op zondagavond naar de zangdienst van de gemeente Kuinre-Blanckenham. Aan deze dienst werken zangkoor Jubilee en de heer Klaas de Lange uit Marknesse mee. Natuurlijk zal er ook een korte meditatie klinken. Wie meer wil weten kan kijken op <http://kuinreblankenham.protestantsekerk.net>

Zondag 14 oktober, 19.00 uur, Kuinre, Protestantse Kerk, Henric de Cranestraat 41

Herfstzang Dwingeloo

De ruim honderd leden van christelijk mannenkoor Staphorst werken mee aan deze Herfstzangavond. Organist Ronald Knol en pianist Harold Kooij begeleiden het mannenkoor en de zang. Het belooft een schitterende avond te worden. De kerkzaal gaat open om 19.15 uur.

Donderdag 25 oktober, 20.00 uur, Dwingeloo, Brug-Eskerker te Dwingeloo, Bruges 26, gratis toegang

Hardenberg zingend naar de zondag

Het is al bijna weer zover en dan kunnen mensen weer zingend naar de zondag! Een uur lang bekende liederen zingen uit de bundel van Johannes de heer, onder muzikale orgelbegeleiding van Ellert Bos. De opbrengst van de collecte is voor Open Doors. Deze stichting zet zich in voor vervolgde christenen wereldwijd.

Zaterdag 3 november, 19.30 uur, Hardenberg, Hessenwegkerk, Hessenweg 47, gratis toegang, wel collecte

Stilteweekende voor vrouwen

3 dagen stilzijn; wat kan een mens daar soms behoefte aan hebben! Laurina Geluk begeleidt, ondersteunt en geeft handreikingen aan vrouwen die deelnemen aan het stilteweekend. Voor meer informatie en aanmelding kan men contact met haar opnemen: laurina@aanhetwerkmetverlies.nl

Vrijdag 23 t/m zondag 25 november Hattem, De Hezenberg, € 190

Nog geen abonnee?

MAAK SNEL KENNIS!

Zie achterpagina

Schoenendoosdienst Willemsoord

'Kijk eens om je heen' is het thema waarmee Willemsoord dit jaar aan de slag gaat met de jaarlijkse schoenendoosactie. De kinderen van de gemeente mogen schoenendozen vullen voor andere kinderen in arme omstandigheden. Deze dozen mogen ze versieren en vullen met bijvoorbeeld: zeep, tandpasta, tandenborstel, kam, knuffel, kleine cadeautjes etc. Er is zelfs een speciale schoenendoosdienst, geheel door de zondagschool voorbereid.

Zondag 14 oktober, 9.30 uur, Willemsoord

Jubileumconcert mannenkoor Asaf Dedemsvaart

Christelijk mannenkoor Asaf is binnenkort 65 jaar. Daarom vindt een jubileumconcert plaats. Hieraan werken mee: bariton Henk Dijkhuizen, spreekstem Minne Bosma, Sciolto-ensemble, Ronald Ijmker piano en Jorrit Woudt op orgel. Kaarten kan men in de voorverkoop voor €12,50 verkrijgen bij de leden van het koor en bij boekhandel "De Welle" in Dedemsvaart. Ook worden kaartjes verkocht aan de zaal.

Zaterdag 27 oktober, 19.30 uur, Dedemsvaart, kerkelijk centrum 'De Antenne', Wilhelminastraat 3, € 15

Najaarsconcert Hollandscheveld

Het is weer tijd voor het najaarsconcert van Het Christelijk Mannenkoor Hollandscheveld en het Ritmeester-Veezangers Mannenkoor uit Veenendaal. Het koor uit Hollandscheveld staat onder leiding van dirigent Frank Kaman; het koor uit Veenendaal wordt gedirigeerd door Jimco Zijlstra. De bekende sopraan Judith Sportel verleent haar medewerking deze avond, samen met de niet minder bekende pianist Jan Wayne. Ieder koor zal, zowel individueel als gezamenlijk, een groot aantal liederen ten gehore brengen. Als slot zullen beide koren samen het bekende, maar prachtige lied 'Dank sei dir, Herr' van Georg Friedrich Händel door het kerkgebouw laten galmen. De presentatie is in handen van Annet Dunnik.

Zaterdag 27 oktober, 19.30 uur, Hollandscheveld, Hoofdstraatkerk, Hoofdstraat 95, kaarten bij De Fakkelt, Van Echtenstraat 5, Hoogeveen en bij de kerk

Gerald Troost naar Steenwijk

De laatste zondag van oktober staat bij de protestantse gemeente Steenwijk in het teken van missionair werk. Tijdens deze evangelische opendeurdienst treden Gerald Troost en zijn band op. Troost is 40 jaar en heeft zijn wortels in het Overijsselse Hasselt. In 2000 startte hij zijn solocarrière. Gerald Troost heeft zijn eigen bedrijf Troost Producties en is woonachtig in Veenendaal.

Zondag 28 oktober, 9.30 uur, Steenwijk, protestantse gemeente, Kerkstraat 16, gratis toegang

Echte blijdschap zit van binnen

Vervul ons in de morgen met uw liefde, laat ons van blijdschap juichen, al onze dagen.' (Psalm 90:14)

DOOR DS. EGBERT JANS, OLDEMARKT

Het Joodse Loofhuttenfeest werd deze week afgesloten met de dag van de Vreugde van de Wet, Simchat Thora. De Thorarollen werden met vreugde rondgedragen en vol overgave werd gedanst en gezongen. Blij met 'de Wet', blij dat ze door God uitgekozen werden om de richtlijnen te ontvangen voor een gezegend leven en de roeping ontvingen het licht voor de volkeren te zijn.

Bezinning en inkeer

Maar ook de tien 'hoogheilige dagen' na Joods Nieuwjaar die uitlopen op Grote Verzoendag, Jom Kippoer (19 september) is een tijd van bezinning en inkeer: moet ik me misschien met iemand

verzoenen met wie ik niet (meer) op goede voet leef? Dat heeft namelijk gevolgen voor de mate van zegen die ontvangen zal worden in het jaar dat komt. Het gaat hierbij om de oproep van God je te verzoenen met je broeder/zuster voordat je een offer aanbiedt in de tempel. Deze woorden hebben ook hun weg gevonden naar het Heilig Avondmaal, waar wij als christenen de Grote Verzoendag van de kruisdood van Christus gedenken vanwege de vreugde die deze Dag ons heeft mogen schenken.

Blij zijn

In een korte video licht een rabbijn toe waarom het Loofhuttenfeest (Soekot) gepaard gaat met het gebod om blij te zijn. Hoe kan een gebod gegeven worden over zo'n emotie? Blijdschap kent toch geen 'aan' en 'uit' knop? Maar Soekot leert ons dat echte blijdschap 'van binnen' zit. Met Soekot

doe je afstand van uiterlijkheden, comfort, afleidingen, zorgen; je leeft als gezin - of met anderen - een week in een eenvoudige hut. God wordt gedankt voor de belangrijkste dingen, dat wat je met geld niet kunt kopen. Het Loofhuttenfeest geeft een handreiking om in een staat van blijdschap te kunnen leven...

De Psalmen kennen de oproep je te verheugen in God, in zijn barmhartigheid, wet en Thora. Ook Paulus leert in Filippenzen 4:4 ons te verheugen 'in Hem', elke dag. En Jezus heeft het in Johannes 15 over zijn blijdschap die deel mag worden van het innerlijk van zijn leerlingen.

Psalm 90:14

Psalm 90:14 lijkt een gebed te

zijn om in die dagelijkse staat van blijdschap te mogen leven. Gods liefde en Gods barmhartigheid spelen daarbij een centrale rol. Logisch, want wat geeft meer vreugde dan weten dat je geliefd

HET LOOFHUTTENFEEST GAAT GEPAARD MET HET GEBOD OM BLIJ TE ZIJN. HOE KAN EEN GEBOD GEGEVEN WORDEN OVER ZO'N EMOTIE? BLIJDSCHAP KENT TOCH GEEN 'AAN' EN 'UIT' KNOP?

bent, ondanks zonde en gebreken. God heeft het ons laten weten op die Grote Verzoendag, waar we nooit van zou-

den hebben gehoord als Pasen en Pinksteren er niet op waren gevolgd. Om vreugde tot een dagelijkse staat van leven te maken te midden van het weerbarstige en soms dramatische dagelijkse leven kan een stevige uitdaging zijn, het kan 'van binnen' hevig tekeer gaan... Psalm 90:14 klinkt als gebed, een verlangen. Vanuit het besef dat het van Hem moet komen, als een geschenk. Tel uw zegeningen, tel ze één voor één. Tel ze alle en vergeet er geen. Wie weet wat dit 'van binnen' uitwerkt. Ik ga er maar eens mee beginnen...

Op het Loofhuttenfeest doe je afstand van uiterlijkheden, comfort, afleiding, zorgen; je leeft als gezin een week in een eenvoudige hut. Dit feest geeft een handreiking om in een staat van blijdschap te kunnen leven...

Sodom en Gomorra?!

DOOR DS. P. BOOMSMA, NIJVERDAL

Dankbaar en enthousiast vertelde

hij over de vooruitgang van de parochie. We waren op Burendag de Mozes-en-Aäronkerk binnengestapt en een oudere vrijwilliger had ons aangesproken. Het aantal parochianen nam toe hoorden we, evenals het kerkbezoek en het aantal bezoekers tijdens de doordeweekse vespers. Die dag kwamen er ruim 450 mensen binnenlopen, daar aan de rand van het Waterlooplein. De man kon het (begrijpelijk) ook niet laten om nog te vertellen van de Sint Nicolaaskerk, bij het Centraal Station. Ook daar groeide het ledental en er zijn nu elke zondag al twee diensten nodig vanwege de grote belangstel-

ling. En als er op zondagmiddag een Spaanstalige mis wordt gevierd, zitten er wel duizend mensen in de kerk, zo kregen we te horen. De Krijtberg, ook een RK-locatie, heeft elk weekend zeven missen nodig om aan de vraag te voldoen en ze zitten allemaal vol. Deze verhalen zijn natuurlijk niet de hele werkelijkheid. Het gaat niet overal in Amsterdam en elders zo goed. Maar de spreker begon met te vertellen, dat hij het moeilijk vond om met enige regelmaat te horen dat Amsterdam toch wel is als Sodom en Gomorra. Dat motiveerde hem om een heel andere kant te laten zien van de stad. Mooi, die dankbaarheid en dat enthousiasme. Maar wat kun je ermee wanneer je zelf in een situatie zit die niet bepaald rooskleurig kan worden genoemd? Het zijn

mooie verhalen, maar maken ze jaloers of frustreren ze? Veel betrokken kerkleden vragen zich af wat de oorzaak toch is van de terugloop in veel kerken. Het antwoord is niet zo gemakkelijk te geven; er zijn zoveel variaties. En zonder dan onmiddellijk te wijzen op groeiende gemeenten en pioniersplekken - die zijn er - is er wel een aantal vragen te stellen. Vragen, die verhelderend kunnen zijn ten aanzien van de eigen omstandigheden. Deze bijvoorbeeld: wat was Jezus' boodschap in twee woorden en hoe klinkt dat bij ons? Hoewel Jezus nog heel wat woorden gebruikte, was de kern: 'Bekeer u'. Maar is het nodig dat ons dat wordt verteld? We zijn toch haast met het geloof geboren? En bij die uitnodiging om ons te bekeren, hoort dan ook nog het begrip 'berouw'. Maar waar zouden wij, 'brave gelovigen' berouw over/van moeten hebben? Ons wordt

verteld dat God van ons houdt (en dat is zo!), dat wij prinsessen en prinses zijn (en dat zijn we!), dus ...

Pas las ik dat wij voor 'het menselijk tekort' moeten zijn bij seculiere schrijvers. Die hebben er nog weet van. Maar wat zou er met ons mis kunnen zijn, zodat we vergeving nodig hebben? Zouden we terug moeten naar preken over hel en verdoemenis? Niemand die dat wil toch? Maar kunt u mij duidelijk maken hoe we tot een levende relatie met God komen zonder ook maar een beetje besef van tekortkomen? Besef van de noodzaak van berouw en bekering? Als u het weet, hoor ik het graag. En ook mogelijk een reactie op de vraag hoe Jezus' boodschap klinkt bij ons. Ik ben benieuwd.

Wilt u reageren op de vragen van ds. Pieter Boomsma? Dat kan via nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl

even bomen

Via deze rubriek, met nieuws uit de protestantse kerken in Drenthe, Overijssel en Flevoland, worden wekelijks duizenden lezers geïnformeerd over het kerkelijk leven in de eigen regio. Aan het plaatsen van gemeenteberichten zijn geen kosten verbonden. Alleen digitaal aangeboden informatie wordt opgenomen en zo lang er voldoende ruimte is. Meer info via Henriëtte Gerfen, tel.: 0546 - 577475, e-mail: henriette@topic-cc.nl

Drenthe

AALDEN

Contactpersoon: Kerkstraat 16, 7854 PG Aalden tel. 0591-371538
Kerkdienst 14 okt.:
GK Aalden 10.00 ds. B. Breunese. Zondag van het Werelddiaconaat. **Organist:** Irma Zuur. Knd., oppas en Jeugdkerk. **Collecte:** KiA.

BOVENSMILDE

Kerkdienst 14 okt.: 9.30 ds. S. Kits. **Organist:** Gea Hatzmann.
Lied voor de dienst: NLB 119a: 1 en 2. **Paaskaars aansteken:** Mirthe Maat. **Collecten:** 1. KerkinActie-Wereldvoedseldag. 2. Kerk. Bij de uitgang: beheer. **Oppas:** aanwezig. **Knd.:** Marjan Kappen.
Doopdienst. 14 okt. hopen Danny en Renate Nagelhout-Herben, Hoofdweg 99, 9422 AL Smilde, hun zoon Yvar Noëll ten doop te houden. Samen met hen heb ik deze dienst voorbereid waarin de lijn der geslachten centraal zal staan. Dit is mede ingegeven door het mooie lied van Stef Bos getiteld 'Welkom'. Als ik dit zo schrijf associeer ik het direct met de zin uit psalm 90: 'Van geslacht op geslacht zijt Gij, God, voor ons een toevlucht geweest'. Zoals God dat voor ons is, zo zijn de ouders samen met ons een toevlucht voor elk nieuwgeboren kind. Dat willen we gedenken en vieren en tegelijk ook een zegen vragen over dit jonge leven. De ouders beloven in antwoord op de doop dat zij in de lijn der geslachten hun zoon willen vertellen over Gods aanwezigheid en de liefde van Jezus Christus. Na afloop van de dienst bent u in de gelegenheid de doopouders te feliciteren en een kopje koffie/thee te blijven drinken.
Vrouwenver. H.V.G. – Draagt Elkanders Lasten komt 17 okt. om 19.45 uur samen in het gebouw achter de Waterstaatskerk.
Vrouwenver. Ora et Labora komt 16 okt. om 19.45 uur komen we samen in het gebouw achter de Waterstaatskerk. Onderwerp: Engelen, Psalm 91: 9-16 en uit 'In Gesprek' van jan. 2016-2017, nr. 2. De vrije bijdrage wordt verzorgd door mw. H. Doek-Seigers.
Sam's Kledinginzameling. Miljoenen mensen moeten in rampgebieden zien te overleven. Sam's Kledingactie zet zich in voor deze mensen. Op 13 okt. zamelen de diakenen in Bovensmilde tweedehandskleding voor deze kledingactie in. De verkoop van deze kleding levert geld op dat direct besteed wordt om de nood in rampgebieden te verlichten. Daarbij wordt zeer nauw samengewerkt met ontwikkelingsorganisatie Cordaid Mensen in Nood. U kunt zo op een heel eenvoudige manier, zonder direct geld te geven, een bijdrage leveren aan noodhulp, wederopbouw en preventieprojecten van Cordaid

Mensen in Nood. U kunt de zakken met kleding, schoeisel, huishoudtextiel vanaf 8.30 uur aan de straat zetten. Graag in gesloten plastic zakken. Deze worden dan opgehaald door de diaconie. Ook kunt u de zakken die dag zelf inleveren bij de fam. Vos, Kanaalweg 120, van 9.00-11.30 uur.

COEVORDEN

Contactpersoon: mw. J. Kramer-Gossen, Eendrachtstr. 27, 7742 VJ Coevorden, tel. 0524-512538
Kerkdienst 14 okt.: HK 10.00 da. E. de Vries-Baarlink. Gez. dienst. **Organist:** Johan Westerbeek. **Knd.:** groep 1 t/m 8. **Oppas:** Roelinda Kruit. **Collecten:** 1. Diaconie bestemd voor het Werelddiaconaat. 2. Kerkrentmeesters. Deurcollecte: kerkrentmeesters. Na de dienst is er koffie drinken in het HOC.
Aleida Kramer 10.30 dhr. J. Mondria.
De Schutse 19.00 ds. J. Lambers-Niers.

DIEVER

Contactpersoon: mw. L. Dolsma-Maat, Kalteren 6, 7981 LR Diever, tel. 0521-592114
Kerkdienst 14 okt.: 10.00 ds. B. van Werven. **Knd.:** groep 1 t/m 5. **19.15** ds. A. Bloemendal, Zwartsluis.

EMMER-COMPASCUUM

Kerkdienst 14 okt.:
Kruiskerk Klazienaveen 10.00 regiodienst. M.m.v. Sayonara. **Autodienst:** dhr. B. Baptist: mw. Huizing en fam. Potze; fam. B. Wiebing; dhr. De Groot.

GEES

Contactpersoon: mw. H. Elders-Sikken, Dorpsstraat 10 7863 PC Gees, tel. 0524-581992
Kerkdienst 14 okt.: 10.00 ds. J. Wassenaar, Hellendoorn.
Knd.: aanwezig. **Kaars aansteken:** Bram Euving. **O.v.d.:** Henk Stevens. **Organist:** Jan Klok. **Oppas:** Astrid Euving en Rosalie Jutstra. **Collecten:** 1. Kerk. 2. Diaconie. 3. Onderhoud. **Bloemengroet:** fam. B. Lunshof. Na de dienst is er koffiedrinken in de kerk.

KLAZIENAVEEN

Contactpersoon: mw. G. Velzing-Hessels, Noorderkeerring 6 b, 7891 CX Klazienaveen, tel. 0591-312007
Kerkdienst 14 okt.:
Kruiskerk 10.00 ds. R. Wentink en dhr. B. Broers. Regiodienst. M.m.v. Vocal Group 'Sayonara' uit Emmer-Compascuum.

KLAZIENAVEEN-Noord

Kerkdienst 14 okt.:
Kruiskerk 10.00 ds. R. Wentink en dhr. B. Broers. Regiodienst. **Organist:** Anne Unij. M.m.v. Vocalgroup Sayonara uit Emmer-Compascuum. Er is geen dienst in de Veenkerk.
17 okt. De eerste winteractiviteit is weer een feit. We beginnen het seizoen met

een spel- zang- en muziekavond in het De Weerdhuis. Iedereen is van harte welkom. Wil je/wilt u iets op muzikaal gebied laten horen? Dat kan, maar luisteren mag ook. Het begint om 19.30 uur.

NIEUW-AMSTERDAM/ VEENOORD

Contactpersoon: Noorderkerk, mw. G. Visser-Rigtering, Aletta Jacobsstr. 70, 7844PB Veenoord, tel. 0591-553482
Kerkdienst 14 okt.: 10.00 ds. G.C. Kajim, Emmen. **O.v.d.:** mw. G. Visser-Rigtering. **Organist:** dhr. K. Salomons. **Koster:** dhr. Tj. Lunenburg. **Collecten:** 1. ZWO. 2. Kerk. Bij de uitgang gebouwen. **Oppas:** Corry Baan. **Knd.:** o.l.v. Alexandra Mensing. **Kaars aansteken:** Dinaud Masselink. **Bediening beamer:** dhr. P. Vermaas. **Ontvangst:** fam. Stevens. **Bloemendienst:** mw. A. Drok. **Autodienst:** H. Naber.

NIEUW-AMSTERDAM/ VEENOORD

Contactpersoon: Zuiderkerk, dhr. A. Meijering, Middenweg 78, 7844 KX Veenoord, tel. 0591-551346
Kerkdienst 14 okt.: 10.00 ds. E. Wisselink. **Organist:** mw. W. Misker. **Collecten:** 1. Diaconie/Werelddiaconaat. 2. Eigen gemeente. Uitgangscollecte: onderhoud gebouwen. **Autodienst:** mw. M. Meijer en mw. J. Jacobs: fam. W. Meulman; mw. G. Horstman; dhr. C. Douma. **Lector:** Janny Meijering. **O.v.d.:** Aly Winkel. **Oppas:** Natasja Meijering. **Bloemen:** fam. v/d Toorn. **Koster:** H. Wesseling. **Koffie:** Albert en Lucia Meijering. **Ontvangst en Nieuwsbrief:** Willem en Evelien Meulman. Zondag 14 okt is de collecte voor Gambia.
Samen verder bouwen 'Weeshuis Fatou' Gambia. Noodkreet uit Gambia. Begin juli nam Fatou contact met ons op en gaf aan dat ze wel een erg groot probleem had. Het dak wat op het weeshuis en het ziekenhuispostje lag was erg slecht. Het is in juli regentijd en er valt dan in zeer korte periodes erg veel regen. Soms zoveel dat de zandwegen gewoon veranderen in riviertjes. In het weeshuis en het ziekenhuisje was veel lekkage en heel veel dingen waren helemaal doorweekt. Ook de slaapplek van de meisjes was op diverse plaatsen helemaal nat. Fatou vroeg ons of we haar konden helpen met het dichten van de lekkages. We hebben aangegeven dat we haar zeker gingen proberen te helpen. In overleg heeft ze een oproep geplaatst op facebook met foto's e.d. Veel mensen die haar een warm hart toedragen reageerden spontaan met een bijdrage met als doelstelling het gehele dak te vernieuwen. Een stichting uit Nederland heeft de organisatie op zich genomen. De totale kosten waren ongeveer € 2.000.

BIJZONDER CONCERT?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
 Gratis plaatsing!

In bijna 2 week was het allemaal gereed en kan iedereen weer droog zitten, liggen en slapen. Namens jullie allemaal hebben wij een bijdrage van € 400 overgemaakt van de donaties die jullie de afgelopen 40 dagenactie hebben bijeengebracht. 10 november gaan we weer naar Gambia en gaan we het resultaat met eigen ogen weer bewonderen. Ook gaan we dan weer kijken wat we met jullie donaties weer gaan opbouwen of verbeteren. Natuurlijk houden we jullie allemaal weer op de hoogte d.m.v. foto's en verslag. Met zeer vriendelijke groet en erg bedankt. Fatou, Tina en Tieme.
 Tevens willen we een gezamenlijke maaltijd organiseren waar de opbrengst ook voor Gambia is dit is op 3 nov. de opgave-formulieren komen in de kerk te liggen we vragen kokers en eters. De ZWO.
Sulawesi. De aardbevingen en tsunami op het Indonesische eiland Sulawesi heeft aan meer dan 1.200 mensen het leven gekost, tienduizenden hebben geen huis meer. Verwacht wordt dat het dodental nog zal stijgen. Lokale christelijke hulporganisaties zijn met de steun van KerkinActie bezig met het verlenen van de eerste noodhulp zoals water, voedsel en medicijnen. Op korte termijn is er verder behoefte aan tenten, dekens en medische hulp. Kees de Jong die namens KerkinActie is uitgezonden naar Indonesië en lesgeeft op een theologische universiteit laat weten dat de kerkleiders hevig geschokt zijn: 'Zojuist kwam het bericht binnen dat 160 leerlingen die aan de kust een bijbelkamp hadden in een modderstroom terecht zijn gekomen. Slechts 40 hebben dat overleefd.' Uw gebed en financiële bijdrage zijn hard nodig! De diaconie heeft besloten om de collecte van 21 okt. te besteden aan noodhulp voor Sulawesi. Dank u wel voor uw steun!

SCHOONOORD

Contactpersoon: mw. J. Schippers-Elzing, Het Slag 9, 7848 CR Schoonoord, tel. 0591-381458
Kerkdienst 14 okt.: de Wijngaard 10.00 ds. v/d Meulen, Erica. Kerk en Schooldienst. M.m.v. de basisscholen. Na afloop is er dan gelegenheid om met elkaar koffie/thee of ranja te drinken in De Rank. **Collecten:** 1. Jeugd. 2. Binnenlands diaconaat Kerkinactie. **Knd.:** geen. **Autodienst:** B. Oving en W. Schippers. **Oppas:** Judith Katerberg en Lianne Kloosterman. **Bloemengroet:** fam. P. Hogeveen.
20 okt. is er weer een vrijwilligersdag bij de kerk. Samen met elkaar verschillende klussen doen. U kunt zich hiervoor opgeven bij Albert of bij Zwaantje. We beginnen om 9.00 uur.

ZWARTEMEER

Contactpersoon: dhr. B. Broers, Oude Zwarteweg 17, 7891 XH Klazienaveen
Kerkdienst 14 okt.:
Kruiskerk Klazienaveen

INTERESSANTE LEZING?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
 Gratis plaatsing!

10.00 ds. R. Wentink en dhr. B. Broers'. Regiodienst. **Autodienst:** mw. M. Lutje-Stuiver, tel.: 312132. **Thema:** 'Je staat er niet alleen voor'. M.m.v. Vocal Group 'Sayonara' uit Emmer-Compascuum. **Organist:** dhr. van Essen.

Overijssel

DAARLE

Contactpersoon: mw. W. Reefhuis, scriba, Watertorenweg 15, 7688 PX Daarle
Kerkdienst 14 okt.: 9.30 ds. B. Heusinkveld. Bediening H. doop aan Wouter Poorterman en Yva Immink. **HK 15.00** ds. E. Prins. Gez. jeugddienst. **Organisten:** dhr. R. Roelofs. Knd.: Rianne Kamphuis (1, 2) en Geri Poorterman (5, 6). **Oppas:** Esther Menkveld, Astrid Valk en Jaëlle Valk. **Collecten:** kerk en onderhoud. Bloemen bezorgen: Miny Reimink.

DEDEMSVAART

Contactpersoon: dhr. W. Jongbloed, Mendelssohnstr. 8, 7701 TS Dedemsvaart, tel. 0523-613642
Kerkdiensten 14 okt.: De Antenne 9.30 ds. J. Zondag. H.A. zittend. **O.v.d.:** Julia Schuurhuis. **Organist:** ds. W. Visscher. **Lector:** Geesje Doornbos. **Gastpersonen:** Diny Dunning-Pool en Gé Haasjes Doldersum. **Koster:** Bert en Ina ten Brinke. **De Fontein 19.00** ds. K. van Staveren. H.A. zittend. **O.v.d.:** Ellen Kok. **Organist:** Freddy Bruins. **Koster:** Henk Zomer. **Collecten:** Werelddiaconaat. Bij de uitgang: PKW. Kindercollecte: straatkinderen in Accra. **Oppas:** Moniek Otter en Natascha Remmers. **Knd.:** groep 1 t/m 8. **Van Dedem Marke: 13 okt.:** dhr. J. Smit. **Organist:** ds. W. Visscher.

Ziëken. Aleida Kramer verpleeghuis, Meindert v/d Thijnsingel 1, 7741 GB Coevorden: mw. Aufderhaar-Starke, afd. Koppelpaarden. Van Dedem Marke, De Tjalk 49, k. 2: Rutger van der Heide, Peterswijk 22. Verpleeghuis De Regenboog, De Oost 55, 8255 AB Dronten: mw. Smits-van der Wal, Rozenheim 49.
Activiteiten. 18 okt.: 9.45 uur Bijbelkring (consistorie van Dedemkerk) 19.30 uur: Kerk en Israël (de Fontein).
Doopdienst. Op 28 okt. wordt er een doopdienst gehouden. Voor de doopouders worden er 2 voorbereidende avonden gehouden (9 en 16 okt.) en een avond achteraf over geloofsopvoeding. Wil jij ook je kind laten dopen? Meld je dan bij ds. J. Zondag.

DEN HAM

Contactpersoon: dhr. G. Prenger, De Mute 61, 7683XT Den Ham, tel. 0546-671747, gprenger@caiway.nl
Kerkdiensten 14 okt.: 9.30 ds.

Vervolg van pagina 3

R. van Hornsveld. M.m.v. Cantate Deo. **O.v.d.:** groep D. **Knd.:** peuters: Margot Kleinnijenhuis en Riëtte Bosch; groep 1 t/m 8. Oppas: zaal 6: Heleen Bosch, Karinda Oosterveen en Judith Kamphuis. **19.00** ds. H. de Jong, Drachten. Jeugdendienst. **Thema:** '(de) HG doet wat (Hij) het belooft!' M.m.v. 'My Parable'. We hopen je te zien! **Collecten:** 1. Diaconie. 2. Gemeenteopbouw. Deurcollecte: kerk. **HK 19.00** ds. B. Heusinkveld, Daarle. Gez. dienst. **Collecten:** 1. Diaconie. 2. Kerkrentmeester. Deurcollecte: kerkelijke gebouwen. **Zieken.** Er zijn verschillende gemeenteleden die in het ziekenhuis hebben gelegen in de afgelopen weken of een ingreep hebben ondergaan. Niet iedereen vindt het noodzakelijk om dat te vermelden in het kerkbladje. Laten we voor hen en allen die te maken hebben met ziekte, medische ingrepen en behandelingen bidden. De Here God kent hun namen. Hij geve kracht om te dragen. Dat zijn genezende Hand over allen mag komen. Een hartelijke groet aan u en jullie allen, in Christus verbonden, R.D. van Hornsveld.

HARDENBERG-HEEMSE

Contactpersoon: mw. C. Olsman, Vechtvoorde 5, 7772 VA Hardenberg, tel. 0523-272019 **Overleden.** 29 sept. overleed werd de laatste jaren van haar leven liefdevol verzorgd in Oostloorn. Berendien was sinds 8 april 2 weduwe van Gerrit Reinders en ze was eerder gehuwd geweest met Gerrit Jan Weitkamp. We leven mee met de kinderen, klein familie en bekenden. 28 sept. overleed Diny Legters Oostloorn. Sinds 3 mei 1998 was ze weduwe van Heinz Legters. Voordat ze naar Oostloorn ging woonde ze onder meer in de flat bij de haven. We leven mee met de kinderen, kleinkinderen en

NIEUWS VOOR HET GZ?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

met de andere nabestaanden. 29 sept. overleed na ernstige ziekte woonde aan de Koppellaan. Sinds 20 febr. 2011 was ze weduwe van Jan Geertjes. We leven mee met zoon Gerrit en zijn gezin. Jennie Geertjes was een dankbare moeder en oma en veel mensen zullen haar missen. 30 sept. is overleden Oostloorn, voorheen aan de Sportlaan. Hij werd 86 jaar. De rouwdienst voorafgaand aan de begrafenis op de Larikhof vond zaterdag plaats vanuit de Witte of Lambertuskerk, kinderen en klein- en achterkleinkinderen. **16 okt.** wordt u als vrijwilliger in Centrum Zuid en Noord van harte uitgenodigd in de Schakel voor een gezellig samen zijn met als thema 'Wie, wat, waar in de Kerk'. Vanaf 19.30 uur staat de koffie klaar en om 20.00 starten we met een korte vesper in samenwerking met 'Zevenmaal'. Voor zover mogelijk, neem dan uw mobiele telefoon mee. Als u geen internetabonnement hebt is dat geen bezwaar, er is gratis wifi in de Schakel. Na afloop van het programma, ongeveer om 21.15 uur, is er een hapje en drankje. **Groen gezocht.** In de week van 8 dec. gaan we weer kerstbakjes maken voor de kerstmarkt van zaterdag 15 dec. bij de Stephanuskerk. Hiervoor zijn we veel groen nodig. Wilt u aan ons denken, mocht u binnenkort gaat snoeien? Voor info: Erica Meijerink, tel.: 06-33580001 of Janneke Meijer, tel.: 06-57050404.

LUTTEN/SLAGHAREN

Kerkdienst 14 okt.: **Kruiskerk 9.30** ds. J. Post, Wierden-Lutten. Kerk-school dienst. **O.v.d.:** dhr. N. van Noord. **Organist:** dhr. H. Bruins. **Oppas:** mw. L. van Noord en mw. M. Kemink. **Ontvangstcomité:** mw. J. van Wieringen en mw. R. Mulder. **Beamer:** dhr. E. Nijboer. **Jarig.** Mw. A. Kappert-Vos, Anerweg-Zuid 47, 7775 AP Lutten, 8 okt. 1936. Mw. G. Benjamins-de Jager, De Tjalk 29, 7701 LR Dedemsvaart, 9 okt. 1937. Dhr. D. Schutte, Dedemsvaartseweg-Noord 126, 7775 AK Lutten, 10 okt. 1940. Mw. A. Haselager, Coevorderweg 31, 7776 AC

Slagharen, 14 okt. 1939. **De bloemen** gaan met een groet van ons allen: vanuit de Kruiskerk naar Jan en Dinie Kelder, Anerweg Noord 126, Lutten; vanuit de Lantaarn naar fam. Kelder, De Haarweg 14; vanuit de Kapel naar mw. A. Seinen-Hamberg, Schuineslootweg 52b. **Overleden.** Op 3 okt. is overleden ons gemeentelid Jennigjen Winter-van Faassen in de leeftijd van 88 jaar (Tweede Blokweg 3, 7777 SR Schuinesloot). De dankdienst voor haar leven werd gehouden op 8 okt. Op 4 oktober is overleden ons gemeentelid Jantje Mandemaker-van Essen in de leeftijd van 90 jaar (Kalenderij 11, 7776 XW Slagharen). De afscheidsdienst werd gehouden op 9 okt. **Geboorte.** Hoera, Door een wonder ons gegeven - Een prachtig nieuw jong leven - We zijn trots, dankbaar en ontdaan - Dat je het maar mag weten - Grachella is haar naam. Trots en dankbaar zijn Johan en Jet van den Berg met de geboorte van hun dochter Grachella op 6 sept. We willen Johan en Jet, Goudenregenstr. 16, 7775 AZ Lutten, feliciteren met dit grote wonder en wensen hun Gods zegen toe voor de toekomst. **De collecte** van de Israëlzondag is bestemd voor het project Youth-Futures van de stg. collectieve Israëlactie/Keren Hayesod. De coaches van Youth-Futures begeleiden kansarme kinderen in de leeftijd van 6 tot 15 jaar. Ze werken samen met het gezin, de school en andere professionals om sociale en educatieve achterstand aan te pakken en het zelfvertrouwen van het kind te versterken. De coach stelt na uitgebreide analyse en samen met het netwerk rondom het kind een ontwikkelplan op. Waarom Youth Futures steunen? Door intensieve begeleiding van een personal coach krijgen deze kinderen meer vertrouwen in zichzelf. Zij gaan beter presteren op school en ze versterken hun sociale vaardigheden. Hierdoor krijgen zij meer focus en plezier in hun leven en zo blijft risicovol gedrag achterwege. Door de inzet en persoonlijke

betrokkenheid van de coaches zien we dat de kinderen zich enorm positief ontwikkelen. Waar ze eerst uitvielen in de maatschappij of soms door slechte familie-omstandigheden sociaal onaanvaardbaar gedrag vertonen, zie je de kinderen opbloeien door de aandacht en liefde van de coaches. We bevelen deze collecte van harte bij u aan.

MARIËNBERG

Contactpersoon: mw. Jeannet Visser-Hesselink, Ds. P. H. Wolfertstraat 35, 7692 AH Mariëenberg, tel. 0523-235724, e-mail j.visser.hesselink@gmail.com **Kerkdienst 14 okt.: 9.30** ds. H. Bakhuis, Hoogeveen. **Beerveld 19.00.** ds. J. Adriaanse. Gez. dienst jeugdendienst. **Thema:** The Bucket list. M.m.v.: 'Nu je onderweg band' uit Baalder. Tijdens het voorbereiden van deze jeugdendienst kwam de voorbereidingscomité een mooi gedicht tegen van Addy Oostdijk: Mijn bucket list. Tegenwoordig hebben bijna alle mensen dat is wat ik zo vaak toch hoor een hele lange lijst met wensen, en... waar ga ik dan eigenlijk voor? Wil ik zwemmen met dolfijnen, een stedentripje naar Madrid. Het fileleed verkleinen, of groente waar geen gif op zit? Nee, geef mij maar wijsheid, dat ik zal spreken goede woorden op de juiste tijd. Niet van die stellingen of preken, maar woorden van bedachtzaamheid. Geef mij maar liefde in mijn ogen, dat ik de ander echt zie staan. Met zijn lot zal zijn bewogen, en zo een eindje met hem op kan gaan. Geef mij handen die zich vouwen, voordat ze open zullen gaan. Dat ik kan geven in het vertrouwen. Dat Gods wil dan wordt gedaan. Geef mij de moed van Hem te leren. Want dan kies ik toch het beste deel. Zal ik Hem door mijn daden kunnen eren. En wordt mijn leven waardevol en heel. Je ziet, ook ik heb heel veel wensen op mijn bucket list gezet. En ik zal rijker worden dan de meeste mensen, als God verhooring geeft aan dit gebed! Wat heb jij op je bucket list staan? Iedereen is van harte welkom. **O.v.d:** dhr. B. Veltink.

Diakenen: D. Otten en A. Visser. **Gastheer:** D. Otten. **Collecten:** KIA Werelddiaconaat, kerk en gebouwen **Jarig.** 20 okt. hoopt dhr. A. Reefhuis, Polderweg 18, 7685 RA Beerveld, 76 jaar te worden. Van harte gefeliciteerd. **Meeleven.** We leven mee met diegene die korte of langere tijd geleden afscheid moesten nemen van een dierbare en met diegene die ziek zijn. Heel veel sterkte toegewenst. De Here Jezus zegt in Zijn woord: Ik ben erbij, alle dagen tot aan de voleinding van deze wereld. Laten we dan niet in het donker twifelen aan datgene wat we in het Licht zien. **Tekst.** Sterren: Soms lijken ze heel klein of kunnen ze verdwijnen. Maar je kunt er zelf één zijn, je kunt zelf schijnen.

SIBCULO

Contactpersoon: mw. F. Bolks-Brink, De Vleggedijk 4, 7693 PX Sibculo **Kerkdienst 14 okt.:** **Kloosterkerk Sibculo 9.30** ds. H. Dorgelo. **Knd.:** groep 1 t/m 8. **Oppas:** aanwezig. **Fredrikskerk Kloosterhaar 9.30** ds. A. v/d Griend. **Knd.:** groep 1 t/m 8. **Oppas:** aanwezig. **Collecten:** Noodhulp Sulawesi, kerk en onderhoudsfonds. **Zieken.** Mw. Guurtje Jasper-Klinge, Gemeenteweg 35 mocht vanuit het hospice naar huis terugkeren. **Jarig.** 27 okt.: mw. G. Jasper-Klinge, Gemeenteweg 35: 76 jaar. 27 okt.: dhr. H. Korblet, Schoolstr. 5, Kloosterhaar: 80 jaar. 3 nov.: mw. J. Grimme-Ballast, Boerendijk 5a: 79 jaar. 3 nov.: mw. R. Seinen-Huisman, Kerkstraat 36: 71 jaar. 6 nov.: mw. K. Lamberink-Gerrits, Plashofstr. 29: 78 jaar. Van harte gefeliciteerd en Gods zegen toegewenst in uw komende levensjaar.

ST. JANSKLOOSTER

Contactpersoon: Tiny van der Linde-Altena, Leeuwte 55, 8326 AB St. Jansklooster, tel. 0527-241427 **Kerkdienst 14 okt.: 10.00** dhr. R. Pasterkamp, Urk. **Oppas:** Sandra de Boer en Lianne Vos.

Lees verder op pagina 7

Advertenties

“De kennis van christenen neemt af en daarmee de collectieve weerbaarheid.”

Of het meest eigenzinnige, christelijke blad van Nederland bij ú past? Gewoon proberen.

½ jaar voor slechts **€8,95!**

met **Bram Rebergen**
directeur Youth for Christ

wakker en waaks
maandbladreveil.nl

Praat eens vrijblijvend met de makers van het Gezamenlijk Zondagsblad.

EEN INTERACTIEF DIGITAAL KERKBLAD?

Bel of mail met Ygerne ten Brinke: 0546-577475 of ygerne@topic-cc.nl

Vier dertigers appen met elkaar over de kerk

Verzonden vanaf mijn iPhone

Vroeger studeerden ze in Leiden en woonden ze samen in een studenten-huis. De oud-huisgenoten houden nog altijd contact via een speciale vriendinnenapp-groep. Hanneke woont in het westen, Merel is in het midden van het land neergestreken, Marjolein vond direct na haar studie het geluk in Australië en Ygerne, redacteur van het Zondagsblad keerde terug naar haar geboortedorp Wierden. Via WhatsApp houden ze contact.

DOOR YGERNE TEN BRINKE, WIERDEN

Op de app delen mijn vriendinnen en ik recepten, het wel en wee van onze kinderen, dagelijkse besommingen en wat we zoal meemaken of tegenkomen. Meestal is het gemakkelijke onzin, maar niet altijd. Deze week ging het over dertigers en de kerk. Ziehier ons boeiende app-gesprek.

Hanneke: Vorige week was ik bij een gemeenteavond over dertigers in de gemeente... in onze kerk is die groep rap kleiner geworden. Hoe kan dat? Wat missen ze? Hoe staan ze anders in het leven dan de 50/60/70+ers? Was goed om eens op in te gaan, maar pasklare oplossingen om 'de 30'er terug te winnen', die hebben we nog niet gevonden...

Marjolein: Oh echt, hadden ze ideeën waarom er minder dertigers waren?

Hanneke: In elk geval dat wij in ons dagelijks leven kritisch en perfectionistisch met werk en deadlines moeten omgaan en we dus wel een en ander verwachten van hoe een voorganger omgaat met relevante thema's en ook hoe met onze kinderen het geloof gedeeld wordt. Dus niet alles hoeft te veranderen, maar wat er gebeurt moet 'echt' zijn. Niet diensten opleuken omdat dat maar moet tegenwoordig...

Marjolein: Wat goed dat ze daar een avond over hadden, Hanneke.

Hanneke: Op zich wel, maar dus wel rijkelijk laat... Toen de ouderling die de avond opende vroeg wie er tot de dertigers behoorde, bleek ik de enige te zijn. Verder waren er zo'n dertig 'grijze' maar zeer meelevende gemeenteleden en een handvol tieners en twintigers... Er kwamen nog twee dertigers bij toen de oppas was

aangekomen bij de kinderen. Dus vier doelgroepen totaal. De rest heeft niet iets kunnen of willen regelen op een woensdagavond... of ze zijn al 'uit zicht'.

We hebben de laatste jaren geen samenbindende predikant gehad helaas en zijn sinds dit voorjaar op zoek naar een nieuwe.

De adviseur had wel een goede tip, dertigers vinden het lastig om een serie bijbelstudie-avonden bij te wonen of komen er niet zo goed uit met datum-prikkers. Dus kwam hij met een idee over een korte serie bijeenkomsten over een specifiek thema bijvoorbeeld over gezondheidszorg met een christelijke professional over de dilemma's uit dagelijkse praktijk enz. Maar dan twee tot vier bijeenkomsten i.p.v. een heel seizoen. En dan samen de diepte in. Ook wordt er wel over invulling tweede dienst en geloofsopbouw nagedacht... wie weet wat er volgt...

Nu zal m'n echtgenoot bijna aankomen van een nogal ingewikkelde terugreis per trein en bus begrijp ik. Ik ga beginnen aan opwarmen van het eten. Een volgende keer verder met thuis en werk en kerk... Goede avond!

Marjolein: Geen gemakkelijke vragen Hanneke! Goed dat de gemeente wat probeert, in elk geval! Fijne avond x

Ygerne: Interessant wat je schrijft over die 30-ers, Hanneke. Bij ons zijn ze een 30+ kring gestart. Ben er nog nooit geweest. Gewoon

te veel drukte en andere dingen na werktijd. Heb wel gehoord dat het er behoorlijk ouderwets aan toe ging. Een dominee die driekwart van de tijd aan het woord is, terwijl die 30-ers juist elkaar willen ontmoeten.

Marjolein: Tijd is wel een factor ja. De priester bij ons zegt

Gewoon te veel drukte en andere dingen na werktijd.

altijd dat de kerk behoorlijk veel concurrentie heeft - werk, sport, etc etc

Marjolein: Zullen we afspreken tussen 9 en 17 okt? We vliegen terug op de 18e.

Ygerne: Oké, vrijdag 12 okt (s middags/ s avonds) of zaterdag 13 oktober. Hoe zitten jullie dan? Zo 14 okt zal ik niet noemen, trouwdag Hanneke.

Er is trouwens dan ergens ook weer een Oilily-verkoop in Alkmaar. Weten jullie nog?!

Marjolein: Haha!! Goede oude tijd! Leuk.

Ygerne: Shit, red je net niet meer, Marjo.

Marjolein: Haha nee. Vrij/zat moet lukken.

Merel: Interessant van die kerk en ironisch dat er maar een paar 30ers waren. Ben het met de strekking van het verhaal eens en ook met die priester van Marjolein. Als ik naar m'n zussen kijk, hebben ze voornamelijk sport als religie.

Ygerne: Een feest van herkenning! Die sport- en 'gezond' eten-verslaving zie ik ook bij een aantal van mijn familieleden. En inderdaad vaak geldt: liever een rondje sportschool dan een kerkdienst bijwonen.

CD-presentatie en concert Laus Deo

Gereformeerd Zangkoor Laus Deo presenteert haar nieuwe CD tijdens een speciaal concert, waarin het Oratorium Nehemia ten gehore zal worden gebracht. Aan dit concert werken mee: Jorrit Woudt – leiding, Sander Hof – Lezingen, Daniel Hermán Mostert – Bariton, Harm Hoeve – Orgel, Johan Bredewout – Piano, Krista van den Esker – Fluit, Maurice van Dijk & Marcel Mooibroek – Trompet, Mark Snitselaar – Klarinet, Hendrie Westra – Slagwerk en de strijkers van Ars Musica. Deze avond zal de dubbel-CD 'Nehemia, de moeite getroost' te koop zijn voor slechts €15.

Zaterdag 3 nov., Noorderkerk Enschede, 20.00 (kerk open 19.30), entree € 12,50 (voorverkoop bij leden € 10), t/m 15 jr gratis; info, reserveren: info@gzk-lausdeo.nl

Sprankelende orgel- en trompetklanken in WZH

Sander van Marion (1938) begon 60 jaar geleden zijn muzikale carrière als organist, dirigent en componist. Hij verwierf met zijn karakteristieke orgelspel een gevestigde naam in binnen- en buitenland. Op speciaal verzoek van Van Marion treedt hij deze avond op met het trompetduo Arjan en Edith Post. Zij zullen o.a. de volgende muziekstukken spelen: Prelude mars en rondo van C. Fr. Ruppe, Allegro air menuet (orgel) hornpipe van G. Fr. Händel, Seranta van Enrico Tosselli en Prière uit Suite Gothipq van L. Boëllman. Reserveren: tel. 0572-371838, mail: adhuetink@gmail.com. De toegangsprijs is inclusief koffie, thee en koek en na afloop een hapje en drankje.

Zaterdag 3 november, 20.00 uur, Lemelerveld, Grensweg 17, WZH-hal, € 15 (t/m 12 jaar gratis) www.huetink-royalmusic.nl

Met CBMC op bedrijfsbezoek bij Bakkerij Van Otten

De christelijke zakenmensen van CBMC bezoeken bedrijven in Nederland waar in het licht van Gods Koninkrijk wordt ondernomen. Ondernemers zijn uitgenodigd deel te nemen aan dit bedrijfsbezoek. Zij gaan met elkaar in gesprek over ondernemerschap in het Licht. Met mooie, kleine en grote voorbeelden.

Vers uit de oven

Patissier en Broodspecialist van Otten, een begrip in Enter, Goor, Rijssen, Almelo en wijde omgeving. Van Otten bakt dagelijks diverse brood- en banketspecialiteiten voor particulieren, horeca- en andere bedrijven. In een modern ingericht bedrijf bereiden vakbekwame medewerkers de meest heerlijke soorten brood, de mooiste taarten en lekkerste koekjes, vers uit de oven! Het bedrijfsbezoek vindt plaats in het nieuwe pand van de bakkerij op het Enters bedrijventerrein. Gastheer Eric van Otten zal vertellen over zijn zaak en wat hem drijft.

Donderdag 29 nov, 16.00 uur, Enter, Van Otten patissier & broodspecialist, Veldege 43, gratis, aanmelden via cbmc.nl/aanmelden

Dienst voor doven en horenden

Dominee Marianne Gaastra gaat aanstaande zondag voor in de Gereformeerde kerk in Nijensleek. Hier vindt een dovensdienst plaats, bestemd voor doven en horende mensen. Op de site Digibron vertelt de echtgenote van een dove man waarom deze diensten voor hen allebei waardevol zijn: "In de eerste plaats omdat we het Woord van God mogen ontvangen. Maar

ook de onderlinge gemeenschap ervaren we sterk." Oudere doven moeten het meer hebben van spraakafzien, ofwel lippen. Een voorganger in dovensdiensten moet met beide groepen doven rekening houden.

Zondag 14 oktober, 10.00 uur, Nijensleek, Gereformeerde kerk, Hoofdweg 59

RTV-tips

Zaterdag 13 oktober
NTR | NPO2 | 21.20

Andere Tijden

Winston Churchill. *Andere Tijden* staat stil bij de twee bezoeken, die Churchill aflegde aan Nederland in 1946 en in 1948. Honderdduizenden mensen gingen de straat op om deze superheld toe te juichen.

Zondag 14 oktober
EO | NPO2 | 12.00

Michael Curry

Wat maakte dat de preek van bisschop Michael Curry voor het huwelijk van prins Harry en Meghan Markle miljoenen raakte? De EO is in juli naar New York gereisd voor een interview met bisschop Michael Curry.

Zondag 14 oktober
KRO | NPO2 | 23.10

Kruispunt

Nederland bestaat binnenkort voor de helft uit singles, voorspelde CBS-directeur Jan Latten deze zomer. Hoe kijken singles daar zelf tegenaan en wat geeft betekenis aan hun leven?

Maandag 15 oktober

KRO-NCRV | NPO1 | 22.10

Anita wordt opgenomen

In dit seizoen verblijft Anita Witzier een aantal maanden in de Penitentiare Inrichting Nieuwersluis. Zij gaat in gesprek met gedetineerden en medewerkers van de vrouwengevangenis.

Dinsdag 16 oktober

KRO-NCRV | NPO2 | 18.45

Bungalow Amsterdam

Mies Splinter en zoon Piet hebben het enorm naar hun zin in hun jaren 70-huis in Amsterdam-Noord. Ze vielen meteen voor de jaren 70-architectuur: open horizontaal.

Woensdag 17 oktober

EO | NPO2 | 22.55

Why Slavery

In juni 2014 bezetten IS-strijders grote gebieden van Syrië en Irak. De Jezidi-nederzettingen werden volledig onder de voet gelopen. Deze documentaire vertelt het verhaal van twee Jezidi-vrouwen die door IS gevangen zijn genomen.

Donderdag 18 oktober

NTR | NPO2 | 21.25

Voor de Vorm

Ontwerpster Christien Meinderts vindt niets vanzelfsprekend. In *Voor de Vorm* zoekt zij uit waarom het wijnglas, de fiets, de kamerplant en de bril de vorm hebben die ze hebben.

Vrijdag 19 oktober

NTR | NPO2 | 21.05

De geboorte van Nederland

Afl.4 Geloof. Katholiek of protestant, dat is de kwestie tijdens de Tachtigjarige oorlog. Hoewel Willem van Oranje het idee heeft dat hij beide partijen kan verenigen. In vrede leven lijkt moeilijker dan gedacht.

Altijd voetbal

DOOR WILLEMKE
WIERINGA, WIERDEN

Behalve de babyjongetjes voetballen ze allemaal, onze kleinzoons. Hun overgrootvader, destijds een van de oprichters van onze voetbalclub, had zijn nakroost eens moeten kunnen zien... Zijn achterkleinkinderen spelen de sterren van de hemel; doordeeweeks twee trainingen, zaterdags een wedstrijd. Hun hele bestaan staat bol van voetbal en de vaders en moeders zijn er maar wat druk mee. Heerlijk dat er dan zoiets bestaat als een zomerstop. Even geen amechtig gehaast bij het avondeten, even ademhalen als gezin.

Helaas, tegelijk met de zomerzon verdampst die weldadige voetbaltijd. En meteen bij aanvang van het nieuwe seizoen moet Jacob vanwege een tekort aan taxi-chauffeurs dochter Isabel assisteren bij het haal-breng ritueel. Tot zijn vreugde overigens. Langs de lijn houden ze samen de prestaties van kleinzoon Martien nauwlettend in het oog. Volgens alle neefjes is dit de sterspeler van de familie. En wat blijkt: hij is de ster. Vandaag is hij topscorer. Als een volleerde

professional keert hij zich na elk doelpunt naar de toeschouwers en rent met opgestoken duimen langs het publiek. Na afloop zegt de trainer tegen Jacob: "Zagen jullie dat wel? Martien had alleen maar oog voor jullie!"

Later, aan de koffie, zit Jacob nog na te genieten. "In de auto zei hij al 'We gaan winnen opa! Ik ga

hééél goed mijn best doen'. Dat had je mee moeten maken... Het leek wel alsof hij alleen voor ons voetbalde." Ik zie het tafereeltje voor me, die trotse opa, de verwachtingsvolle blik van onze kleinzoon.

Vertederd zeg ik: "Kinderen willen dat ouders trots op hen zijn."

Zijn neef Gabriël, die bij ons aan tafel zit, luistert aandachtig. "Ik kan ook goed voetballen", zegt hij en verhaalt over zijn eigen heldendaden op het veld, zoals die prachtige sliding laatst.

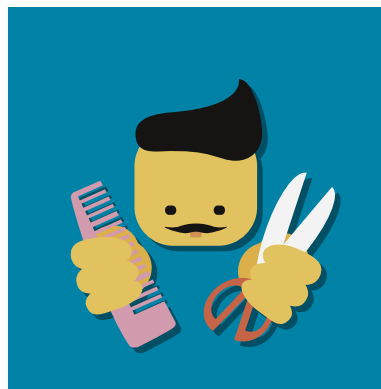

Illustratie: Hester Nijhoff

"Fenomenaal was dat" zegt hij zonder ook maar een moment met zijn ogen te knippen. Wie praat hij hier na? "Ik hoor het al", concludeer ik, "jouw papa is ook trots op jou." En met een aai over zijn witte bolletje: "Ik ken ook vaders die maar wat graag trots op hun kinderen willen zijn, maar dat kan die kinderen geen biet schelen. Erg hè?" Ja, knikt hij. Erg. "Zo is het eigenlijk ook met de Vader in de hemel", zeg ik; gedachten nemen hun eigen grillige loop. "God heeft óók kinderen die Hem in de steek laten." "Ik niet hoor, oma", zegt hij beslist. "Nooit van m'n leven." Heilige verontwaardiging staat op zijn gezicht te lezen.

Word als een kind, zei Jezus. Dat moesten we maar doen, worden als deze jongetjes. Ons naar de hemel keren, met onze duimen omhoog, om vol verwachting de trotse, goedkeurende, liefdevolle blik van onze Vader te vangen. Alleen maar oog hebben voor Hem. En heilig verontwaardigd zijn over ieder mens die zich niets van Hem aantrekt.

Willemke Wieringa laat u in korte schetsen meeleven met dagelijkse voorvallen in haar familie met vijf kinderen en veertien kleinkinderen. Eerdere columns verschenen in de bundel 'Ik wou dat ik een mandje had'. Bestellen? Maak € 7,95 over op nr 43 78 42 215 tnv Topic Creatieve Communicatie te Wierden.

Geknipt

In 'Geknipt' vindt u opvallende, bijzondere, verbijsterende of verhelderende citaten uit kranten, bladen of websites. Voor u gelezen en geknipt door de medewerkers van het Gezamenlijk Zondagsblad.

Christelijk-historisch en antirevolutionair

Predikant Matthijs Schuurman, hervormd predikant te Oldebroek, loopt iemand tegen het lijf die PVV stemt, omdat anders een 'orthodox-christelijk geloof in ons land niet meer mogelijk is'. In het **Nederlands Dagblad** gaat Schuurman in op de vroegere christelijk-historische en antirevolutionaire stroming in de politiek. Binnen de hervormde christelijk-historische stroming ligt de nadruk op de eenheid van de gehele samenleving. Verschillen mogen niet leiden tot een breuk: je hoort bij elkaar. En als Christen zonder je je niet af van de samenleving door aparte organisaties op te richten. Als kerk ben je dienstbaar aan de hele samenleving.

In deze hervormde denkwijze is er ook veel oog voor traditie: je komt ergens vandaan. Deze traditie is niet toevallig ontstaan, maar laat een band zien van God met ons land. Nederland is een christelijk land en de overheid is er om de christelijke identiteit te beschermen. Niet voor niets is er in deze traditie veel nagedacht over theocratie, godsregering. Binnen deze traditie is er moeite met de multiculturele samenleving, omdat de komst van niet-christelijke migranten de christelijke identiteit van Nederland ondergraaft.

De antirevolutionaire stroming is begonnen in de negentiende eeuw, met voormannen als Guillaume Groen van Prinsterer en Abraham Kuyper, verzette zich tegen de eenheid in de samenleving, die in hun tijd gestalte kreeg volgens verlichte idealen die in godsdienstig opzicht neutraal zouden zijn. De antirevolutionairen stelden dat geen enkele levensbeschouwing neutraal is, maar altijd uit een vorm van geloof voortkomt. De overheid is niet bevoegd uit te spreken welke geloofsovertuiging de juiste is. De overheid kan slechts faciliteren. Deze stroming is altijd een minderheid geweest, die haar eigen plek heeft moeten bevechten binnen de kerk en de politiek. Zij zegt dat het geloof op alle terreinen van het leven zeggenschap heeft; politiek wordt dit uitgewerkt in een christelijke partij, die voortkomt uit de gereformeerde levensbeschouwing. Daarom kan iemand uit de antirevolutionaire traditie zich er druk over maken wanneer partijen als PVV of Forum voor Democratie zich opwerpen als beschermers van de christelijke

traditie. Er mogen dan overeenkomsten zijn in concrete beleidskeuzes, deze partijen komen uit een andere levensbeschouwing. Binnen de christelijk-historische traditie is het niet vreemd om de keuze voor een partij als PVV of FvD te combineren met actieve kerkgang, zoals in het verleden ook nogal wat hervormden van de VVD waren. Men heeft daar altijd beseft dat het christendom ook buiten de kerk werd gewaardeerd door cultuurchristenen. Als antirevolutionairen iets willen bereiken, kunnen zij ook bondgenoten kiezen die niet voor de hand liggen. In de afgelopen decennia is er gekeken hoe moslims bondgenoten kunnen zijn. Wie zelf ruimte nodig heeft voor de eigen geloofsovertuiging, omdat geloof niet alleen maar een gedachte is maar het hele leven bepaalt, weet dat iemand van een ander geloof dat ook nodig heeft.

Preken is spelen met vuur

Gerrit Immink, emeritus hoogleraar praktische theologie aan de Protestantse Theologische Universiteit, schreef het boek 'Over God gesproken', dat gaat over preken. **Het Nederlands Dagblad** sprak daarover met hem.

Uw boek heet Over God gesproken. U spreekt Over God, en geeft geen woorden van God door? 'Het is ons spreken over, waar Hij doorheen spreekt. Ik hoop dat er elementen in zitten waardoor mensen opkijken en iets van God horen. Dat maakt de dominee niet. Zodra een dominee erop hamert dat hij het woord van God spreekt, wordt het gevaarlijk in de kerk.' Wat is daar gevaarlijk aan? 'Alsof de dominee Gods spre-

ken in control heeft. De hoorder moet ook kunnen zeggen: ik ben het niet met je eens. Vroeger sprak de dominee op de preekstoel met meer gezag dan nu, dat kon grenzen aan manipulatie. Nu is die autoriteit minder. Dat is in zekere zin een voordeel.' Menselijk spreken over God is hoog gegrepen, schrijft u. 'Ja, het is spelen met vuur. Je kunt God voor je eigen karretje spannen. En je kunt mensen iets dierbaars afpakken als je vindt dat bepaalde opvattingen gecorrigeerd moeten worden. Daarom moet je goed weten wat je doet.' Dat realiseert u zich als u op de preekstoel staat? 'Ja, en vooral in de voorbereiding. In die zin is preken risicant. Het is niet voor niets dat je een preekbevoegdheid moet hebben. Het is publiekelijk spreken, de kerkgenootschappen dragen verantwoordelijkheid voor wie ze wel en niet laten preken. Je kunt uitglijden naar de kant van de vrijzinnigheid, maar je kunt ook uitglijden naar de kant van de radicaliteit. Het luistert heel nauw. Burgemeester Femke Halsema van Amsterdam wil predikers aanpakken. Dat kan ik me in bepaalde gevallen wel voorstellen, maar het kan niet betekenen dat je niet over God mag spreken. Halsema denkt misschien dat mensen door een preek geheersenspoeld worden. Zo is het niet, naar de kerk gaan is geen blikvernaauwing. Integendeel. Je blik wordt juist verruimd. Je luistert naar teksten, je leert van anderen, er gaan nieuwe werelden open. De kerk is een van de weinige sociale ontmoetingsplekken waar mensen van alle rangen en standen en leeftijden door elkaar lopen.'

Vervolg van pagina 4

Knd.: groep 1 en 2 Marijke, Silvana en Sanne. **Organist:** Corry van den Berg. **19.00** ds. M. Sytsma-van Oeveren, Kampen. **Zangdienst. Organist:** Corry van den Berg. **Collecten:** 1. Werelddiaconaat. 2. Kerk. **Zieken.** Br. P. van Benthem is voor een korte tijd opgenomen geweest in het ziekenhuis maar mocht al gauw weer naar huis om verder aan te sterken. We wensen hem en zijn vrouw veel sterkte toe

en bij alles wat er gaande is Gods hulp en liefdevolle nabijheid. Ook anderen die te maken hebben met zorgen en gezondheidsproblemen of andere zaken die het leven van elke dag er niet makkelijker op maken wensen we bij alles Gods onmisbare nabijheid toe voor nu en voor de toekomst. **Zangdienst.** Wat een zegen is het als je kunt zingen, als je met je stem God mag loven en prijzen, zijn naam groot mag maken met een uniek instrument, je stem. Zingen,

juichen en musiceren om Gods lof te verkondigen. Zingen met hart en stem tot eer van Hem, tot glorie van zijn grote naam. Maar hoe vanzelfsprekend is zingen? Wanneer er pijn, verdriet en gemis in je leven is of ziekte en zorgen, kunnen we dan nog zingen? Wanneer de keel als het ware op slot zit vanwege dingen die ons leven beïnvloeden op een manier waardoor onze stemmen bijna geen geluid uit kunnen brengen? Dan vergaat ons de lust en de vreugde wel eens om met een blij gemoed te kunnen

zingen. En toch kan zingen juist dan helpen om God in je leven dichtbij te mogen ervaren. Zingen is 2x bidden wordt er wel eens gezegd. Ook in een lied mag je je pijn en verdriet bij God brengen, al zou het alleen al gebeuren door te luisteren naar een mooi lied, een Psalm of ander lied wat je aanspreekt en waarin je Gods nabijheid om je heen mag weten. We hebben veel keuze in liederen, liederen die we met een blij hart en een uitbundige stem kunnen zingen. Daar worden we blij van en

het geeft ons een opgetogen gevoel. Maar ook al zouden we de liederen met omfloerste stem en ingetogen zingen, weet God hoe moeilijk het zingen kan zijn. Vreugde of blijdschap, droefheid of smart, God is het die het hoort. Daar mogen we op vertrouwen. Dat het zo een goede, waardevolle en gezegende zangavond mag worden. Hartelijke groeten en een goede en gezegende week toegewenst.

Urker Burgemeester doet cd Geke's tiental cadeau aan raad

Op 22 september nam in het gemeentehuis van Urk burgemeester Pieter van Maaren de eerste cd 'Urk is 'n gezegend laand' van Geke's Tiental in ontvangst. Op 4 oktober gaf hij, samen met alle Urker instanties en scholen, de cd cadeau aan de raadsleden en wethouders tijdens de opening van de raadsvergadering.

Burgemeester Van Maaren deed de geste in het kader van de festiviteiten van 100 jaar Zuiderzeewet, Urk 100 jaar eiland af.

Zuiderzeewet

Dit jaar is het 100 jaar geleden dat de Zuiderzeewet werd aangenomen. Dat betekende dat Urk geen eiland meer was. Maar ook dat de Urker visserij een onverwachte bloeiperiode door zou maken, ook wel 'het Wonder van Urk' genoemd. Urk is een veerkrachtige gemeenschap en overwon de hindernissen die de Zuiderzeewet destijds opwierp. Bovendien was

Urk vanaf nu beter beschermd tegen de vele overstromingen van de Zuiderzee. Het hele jaar rond zijn er mooie activiteiten op Urk te beleven die in het teken staan van 100 jaar Zuiderzeewet.

Tromp de Vries

De Urker cd 'Urk is 'n gezegend laand' is geproduceerd door Geke van der Sloot en bevat onder andere de oude Urker eilandliederen, ooit opgeschreven door wijlen historicus en neerlandicus Tromp de Vries. De Vries gaf de liederen in 1986 persoonlijk aan Geke met de vraag om ze op de band vast te

leggen en te bewaren voor de toekomst. Geke heeft dit jaar aan Tromps verzoek voldaan, omdat Urk nu viert dat het honderd jaar eiland af is.

Door de cd te verspreiden, helpt de burgemeester namens de gemeente Urk mee dit cultureel erfgoed te bewaren. Enkele jaren terug maakte Van der Sloot ook al enkele cd's met vaderlandse en oud-Hollandse liederen. Dit was toen in opdracht van wijlen professor dr. Bob Smalhout. Overigens worden ook deze cd's nog steeds verkocht.

De cd 'Urk is 'n gezegend laand' is verkrijgbaar in cd-winkels, via iTunes, Spotify of www.gekestiental.nl/webshop Info: T 06 - 40 89 70 29 I: info@gekestiental.nl

Daan

Uitgewandeld

DOOR
DAAN VAN DER WAALS,
GRAMSBERGEN

'Hier in het midden, dat bent u,' zegt de neuroloog. Hij heeft drie poppetjes getekend. 'U kunt twee kanten op. Naar links, dat is de overbeweeglijkheid die wij proberen tegen te gaan. U kunt ook naar rechts, dat is wanneer u helemaal vast komt te zitten. Dan kunt u ook niet meer het bed uit komen bijvoorbeeld.'

Vast komen zitten, eigenaardige uitdrukking. Wat moet ik me erbij voorstellen? Het klinkt alsof ik in het gevang word geworpen. Ik zal gauw genoeg merken dat het inderdaad zo voelt.

Sinds ruim een jaar maak ik vrijwel dagelijks een wandeling door Gramsbergen. 'In beweging blijven' is het parool. Fysiotherapeut Johan, die mij elke week bezoekt, is een goede stimulator. In het begin word ik gauw moe en kan ik geen lange einden afleg-

gen, maar van lieverlede gaat het steeds beter. Met de stopwatch in de hand voert Johan mijn prestaties op. We maken ook wel eens tochten door de weilanden of langs het kanaal, en intussen praten wij heel wat af, over zijn werk en studie, over parkinson, over mijn columns die hij belangstellend volgt, en wat niet al. Soms pauzeren wij even.

Maar dan komt er de klad in. Het is of mijn benen niet meer mee willen. In elk geval mijn linkerbeen, want links is mijn zwakke kant. Dan ga ik strompelen, ik kom nauwelijks vooruit. Niet dat dit altijd het geval is. Het kan zijn dat ik met een vlotte tred van huis ga, niets aan de hand lijkt het, en dan, pats, de stijfheid schiet erin, en ik doe alleen nog maar muizenstapjes. Soms maak ik na enkele minuten rechtsomkeert, want het wordt niks vandaag.

MET AL DAT WANDELEN BEN IK
GESTOPT. HET WERD TE GEVAARLIJK.
DUS OOK GEEN TREINREISJE NAAR
COEVORDEN MEER.

Andere keren ben ik koppig en probeer ik door te zetten, maar dat zal ik bezuren. Zoals wanneer ik de trein neem naar Coevorden om de bibliotheek te bezoeken, waar ik lid van ben. Ik ben te laat van huis gegaan, en het pijnlijke gevolg is dat ik de trein nog maar net op tijd en strompelend bereik. In de trein kan ik wat uitblazen, maar in Coevorden is het niet over. En ik moet nog een lange winkelstraat door voordat de bibliotheek in mijn blikveld verschijnt. Eerst maar een restaurant in, uitrusten bij een kopje koffie, en ook vragen om een glaasje water voor mijn dorstige mond.

Johan doet zijn best als hij bij mij langs komt. Hij heeft heus wel in de gaten dat mijn linkerbeen weer niet mee wil, en daarom probeert hij met zijn vlotte babbel mijn aandacht af te leiden van dat vermaledijde been. Maar dat werkt averechts. Want nu moet ik niet alleen lopen maar ook praten... Een vorm van multitas-

king die mij als parkinsonklant nu eenmaal niet goed afgaat. Praten vermoeit mij ook, te meer daar ik snel een droge mond krijg en dan nauwelijks iets verstaanbaars kan uitbrengen. Aan het eind van de strompelpartij wordt het mij te veel. Ik dreig om te vallen. Ik vraag Johan mij een hand te geven, en zo bereiken wij, voetje voor voetje, ons huis en zijg ik met een laatste krachtsinspanning in een tuinstoel neer. 'Over drie weken ben ik er weer,' zegt Johan met iets van milde ironie in zijn stem, 'dus u hebt drie weken de tijd om uit te rusten.'

Vastzitten, ik weet nu zo'n beetje wat het is. Ik kan ook wel vermoeden waardoor het komt. Natuurlijk allereerst door de ziekte van Parkinson, die mij een jaar of acht gezelschap houdt, en waarschijnlijk al veel langer, want voordat de diagnose wordt gesteld is er al heel wat gaande in het arme lijf. Ik heb nu ook in de gaten welke omstandigheden een rol kunnen spelen. Als je (te) druk met iets bezig bent geweest, je ergens over hebt opgewonden, moe van huis gaat, door het een

of ander van de wijs raakt of in het algemeen stress ervaart, zul je eerder vast komen te zitten. De moeilijkheid is alleen dat mensen met parkinson al heel gauw in zo'n situatie belanden en dus wel heel gemakkelijk de kloos zijn. Neem Anja, mijn buurtgenote. Zij komt langs met de hond, juist als ik aan mijn dagelijkse wandeling begin. We lopen samen op, gezellig babbelen over het weer, over Arjen, haar man, over haar werk en zo meer. 'De groeten aan Arjen,' roep ik nog, en ik vervolg mijn weg, de brug over, de winkelstraat in. En dan... u raadt het al. Met kunst- en vliegwerk bereik ik ons huis. Het zal best een raar gezicht zijn, zoals ik me op ons stille laantje voortbeweeg.

Stress is de grote vijand van mensen met parkinson, schrijft psychiater Ad Nouws in zijn mooie boek 'Mijn denken stottert vaak meer dan mijn benen'. Het is maar al te waar. In elk geval ben ik met al dat wandelen gestopt. Het werd te gevaarlijk. Dus ook geen treinreisje naar Coevorden meer.

Wij lezen vandaag

Zo 14 oktober
Deuteronomium 15:1-11

Ma 15 oktober
Deuteronomium 15:12-23

Di 16 oktober
Deuteronomium 16:1-17

Wo 17 oktober
Rechters 13:1-14

Do 18 oktober
Rechters 13:15-25

Vr 19 oktober
Rechters 14:1-20

Za 20 oktober
Rechters 15:1-20

Even doordenken

Wie autoritair is, mist autoriteit.

Jacques Wallage

Colofon

Het Gezamenlijk Zondagsblad voor de Protestantse Kerk in Drenthe, Overijssel en Flevoland is een uitgave van Topic, Burg. J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden, tel. 0546 577475, info@topic-cc.nl, www.topic-cc.nl. Het Gezamenlijk Zondagsblad informeert over ontwikkelingen in kerk, theologie en samenleving en houdt rekening met de verscheidenheid binnen de kerken en de lezerskring.

Redactieadres Gezamenlijk Zondagsblad, Burg. J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden, info@topic-cc.nl, tel.: 0546 - 577475, fax: 0546 - 577477, jaap@topic-cc.nl

Hoofredacteur drs. A. Hekman, Molenstraat 260, 9402 JW Assen, tel. 0592 - 344890, alko.hekman@zonnet.nl

Eindredactie J. v.d. Venis

Redactie ds. R. van der Hucht, ds. T.J. Oldenhuis, ds. A.A. van der Spek, ds. E. van Veen dr. J.D.Th. Wassenaar

Medewerkers ds. Pieter Boomsma, ds. Foekje Dijk, Jan Groenewegen, Gerrit Kraai, Leo Polhuys, Daan van der Waals, Willemke Wieringa

Gemeenteberichten en Kerkdiensten Gemeenteberichten dienen uiterlijk maandag vóór 8.00 uur aangeleverd te worden aan henriette@topic-cc.nl. Gegevens voor kerkdiensten dienen zo ruim mogelijk van tevoren te worden aangeleverd aan henriette@topic-cc.nl. Plaatsing van gemeenteberichten geschiedt zonder kosten. Protestantse kerken in het verspreidingsgebied van onze krant kunnen hiervan gebruik maken.

Ander nieuws Het Gezamenlijk Zondagsblad neemt graag berichten op over bijvoorbeeld speciale kerkdiensten en bijeenkomsten, jubilea, reünies, concerten, vergaderingen en andere activiteiten die wij interessant achten voor onze lezers. Daarbij houdt de redactie zich het recht voor berichten te weigeren. Stuur uw informatie naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl

Overname Bij gehele of gedeeltelijke overname van artikelen wordt men vriendelijk verzocht de bron te vermelden en een exemplaar van het nummer waarin dit artikel is overgenomen, aan de redactie te zenden.

Advertenties Voor informatie over tarieven en plaatsingsmogelijkheden belt u naar 0546 - 577475 (vraag naar Liselore Kok). Advertentiemateriaal kunt u vrijdag vóór 12.00 uur digitaal aanleveren bij Gezamenlijk Zondagsblad, Burg. J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden, liselore@topic-cc.nl

Advertentie-adviseur voor Drenthe: J. van Vondel, Runde ZZ 120, 7881 HR Emmen Compascuum, tel. 0591 - 351730, jvanvondel@hetnet.nl

Familieberichten Berichten vóór maandag 8.00 uur aangeleverd, worden opgenomen in de eerstvolgende krant. Sturen naar henriette@topic-cc.nl of het redactie-adres (zie hierboven)

Abonnementen Voor opgave van een abonnement, een adreswijziging of vragen over de verzending kunt u contact opnemen met Henriette Gerfen: henriette@topic-cc.nl. Op maandag en donderdag is zij telefonisch bereikbaar op 0546 - 577475. Abonnementen: per jaar met automatische incasso € 63,00; per jaar met een factuur € 69,00; per half jaar met een automatische incasso € 34,00; per half jaar met een factuur € 39,00. Abonnementen kunnen elk gewenst moment ingaan. U kunt kiezen voor een halfjaar- of een jaarabonnement. Abonnementen kunnen elk gewenst moment worden opgezegd, waarbij een opzegtermijn van één maand geldt. Opzeggingen dienen schriftelijk of per email te geschieden. Een opgezegd abonnement loopt door tot afloop van de betalingsperiode. Het Gezamenlijk Zondagsblad verschijnt minimaal 35 keer per jaar. Wekelijks in de periode van oktober t/m maart, in de tussenliggende periode minder frequent. Zie voor de verschijningsdata: www.gezamenlijkzondagsblad.nl/over het GZ ISSN 1384 - 3923 www.welkomindkerk.nl

In deze rubriek wordt informatie over PKN-kerkdiensten in Drenthe, Overijssel en Flevoland gratis opgenomen. De redactie is afhankelijk van de gegevens van de preekvoorzieners en kan daarom niet verantwoordelijk worden gesteld voor de juistheid ervan. **Gegevens kunt u sturen naar:** Burg. J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden, of mail naar henriette@topic-cc.nl

Drenthe

Zondag 14 oktober 2018

Aalden 10.00 ds. B. Breunisse
Alteveer GK 10.00 ds. H. Hoo-geveen
Assen AK 10.00 ds. D. van Veen
De Bron 10.00 ds. L. v/d Pep-pel **JK 9.30** ds. R. Koopmans.
H.A. 19.00 ds. R. Koopmans **De Slingeborgh 10.30** ds. B. Urgert
OK 10.00 da. W. van Noord
Beilen PK 10.00 mw. A. Streut-ker
Borger GH 10.00 past. H. Hansma
Bovensmilde WK 9.30 ds. S. Kits
Coevorden GK 10.00 n.b.
Diever GK 10.00 ds. B. van Werven **19.00** ds. A. Bloemendal
Drijber GK 10.00 da. de Kok
Dwingeloo 10.00 ds. G. Zijl
Een 9.30 ds. Y. Slik
Elim GK 10.00 dhr. Lowijs
Emmen Odoorn 10.00 ds. Rappoldt **Ichthus 10.00** ds. Klaassens **Kapel 10.00** ds. Nobel
Opgang 10.00 ds. Fischer **SH 10.00** dhr. Vastenburg
Emmer-Compascuum Sport-landgoed 10.00 gez. dienst
Gasselte 10.00 ds. R. van der Kaap
Gasselternijveen 9.30 ds. F. de Boer. H.A.
Gees 10.00 ds. J. Wassenaar
Gieten DK 9.30 ds. T. Olden-huis
Hijken/Hooghalen Kompas 10.00 ds. P. de Vries
Hollandscheveld 10.00 en 19.00 ds. L. Kramer
Hoogersmilde De Schakel 9.30 mw. B. Olijve
Hoogeveen GH 9.30 ds. M. Hazeleger **GrK 9.30** ds. J. Snaterse **17.00** dhr. A. Lowijs **HK 9.30** ds. C. 't Lam **19.00** zand-gdienst **OK 9.30** ds. W. Loos-man **VH 9.30** ds. J. Batenburg
Bethesda 10.30 ds. T. Braam
Weidesteyn 10.30 ds. H. v/d Meulen
Klazienaveen KK 9.30 dhr. J. van Vondel
Kloosterveen De Ontmoe-ting 10.00 da. N. Veldman
Nieuw-A'dam NK 10.00 ds. C. Kajim
Nieuw-Balinge 10.00 ds. W. Hulsmann **19.00** ds. H. v/d Pol
Nieuw-Weerdinge RW 9.30 ds. van Elten
Nijveen 10.00 dhr. W. Voogd
Pesse MK 10.00 ds. G. Venhui-zen
Rolde 10.00 ds. R. Fortuin
Ruinerwold/Koekange BH 9.30 ds. J. Muis
Schoonoord De Wijngaard 9.30 da. v/d Meulen
Sleen OK 10.00 ds. P. den Braanker. H.A.
Smilde KK 9.30 ds. A. Donker
Tiendeveen 10.00 prop. H. Fokkert **15.00** prop. T. Lucas
Valthe BK 10.00 ds. W. Thon
Vries DK 10.00 Esther de Vegt
Westerbork VH 10.00 Joanne

Greving. Jeugd. **SK 10.00** ds. M. Leffers
Zuidlaren LK 10.00 ds. W. Slob
Zuidwolde GK 9.30 ds. B. Gras
HG 9.30 gezinsdienst
Zwartemeer GK 9.30 ds. Gar-denier

Flevoland

Zondag 14 oktober 2018

Ens GK 9.30 ds. G. Timmer
19.00 ds. E. Lensink
Kraggenburg 10.00 ds. D. Kraggenburg
Marknesse 9.30 ds. W. Andel
Nagele 9.30 ds. van Beusichem
Urk BK 10.00 ds. G. van Zan-den **17.00** ds. K. van Marrum **PK 10.00** ds. T. Veenstra **17.00** ds. E. Terpstra **De Poort 10.00** ds. E. Terpstra **17.00** ds. G. van Zanden
Zeewolde 10.00 ds. E. Gruteke **19.00** Taizé-viering

Overijssel

Zondag 14 oktober 2018

Almelo Bleek 10.00 ds. S. Hiemstra **De Ontmoeting 10.00** ds. T. Smink **19.00** gebed-en getuigenisdienst **GrK 10.00** ds. P. Endedijk **PK 10.00** ds. M. Montagne **Noach 10.00** ds. D. van Bart **Eugeria 10.30** da. J. Vedders
Beerzerveld 10.00 dhr. G. Klaassen **19.00** ds. J. Adriaanse
Belt-Schutsloot 9.30 ds. W. Menkveld. Jeugd.
Bergentheim WK 9.30 da. G. Rohaan **19.00** ds. W. Broekema
Berkum HH 9.30 ds. L. v/d Broeke
Blankenham 10.00 ds. C. Huis-man
Blokzijl/Scheerwolde Wiele-waal 10.00 ds. J. Vonk
Borne OK 10.00 ds. J. Meijer
Dijkhuis 10.00 ds. A. van Hou-welingen
Bruchterveld 10.00 mw. E. Kolthof
Daarle 9.30 ds. B. Heusinkveld
19.00 ds. H. de Haan
Daarlerveen 9.30 jeugddienst
19.00 ds. T. Prins
Dalfsen GrK 10.00 ds. T. Keu-ning **19.00** da. I. Jansen **Oudleu-sen 9.30** ds. H. Schipper
Dedemsvaart Antenne 9.30 ds. J. Zondag **De Fontein 19.00** ds. K. van Stavere **VDK 16.30** kruimeldienst
De Krim PK 9.30 ds. G. Rohaan
Delden OB 10.00 ds. D. Juijn
Den Ham GK 9.30 ds. R. van Hornsveld **19.00** ds. H. de Jong.
Jeugd. HK 19.00 ds. B. Heusink-veld **DK 10.00** ds. H. Klaassen
19.00 ds. H. de Haan
Diepenheim 10.00 ds. A. Braakman
Enschede OK 10.00 ds. H. Sie-bert **Lonneker 10.00** mw. M. de Vries **Usselo 10.00** ds. M. v/d Meer **BK 10.00** ds. K. van Stave-ren **ZP 10.30** ds. E. den Breejen
HZ 10.00 past. A. Kemper **JK 10.00** ds. F. Wiersma
Enter 9.30 ds. F. den Oudsten.
H.A. 11.15 ds. M. Visser. H.A.
Genemuiden GK 9.30 en 19.00 ds. I. Postma **GrK 9.30** ds. J. Olie **19.00** ds. W. Hulsmann **HC 9.30** prop. J. v/d Meulen
Giethoorn PG 10.00 dhr. H. Brouwer
Hardenberg Baalder 10.00 ds. W. v/d Wel **HK 10.00** ds. L. van Rikxoort **De Matrix 9.30** ds. P. Vroegindewey **Radewijk 10.00**

ds. J. Wegerif **CFH 10.30** mw. H. Kleinjan **SK 10.00 en 19.00** ds. P. Noordmans
Hasselt De Baak 10.00 jeugd-dienst
Heino 9.30 Lieke van Hout
Hellendoorn PK 8.45 en 10.30 dhr. Y. Breemes **19.00** ds. A. Bierma **KW 9.30** ds. R. Perk
KZ 10.15 drs. M. Schepers
Holten DK 9.30 ds. S. Roozen-boom **19.00** ds. C. Elsinga **Kan-delaar 9.30** ds. G. van Asselt
Kampen OH 9.30 ds. K. Jager
BWK 17.00 ds. B. Beute
Kuinre 19.00 dhr. K. de Lange. Zangd.
Kamperveen 9.30 dr. Renkema
Lemelerveld BK 9.30 ds. C. Benard
Lutten KK 9.30 ds. C. post
Marienberg SK 9.30 ds. H. Bakhuis
Nieuwleusen GrK 10.00 ds. G. Trouwborst **MK 10.00** ds. L. Hoekstra **OK 10.00** ds. M. Deve-ling **19.15** ds. L. Hoekstra
Nijverdal RB 9.30 ds. W. Broe-kema **HC 9.30** ds. W. Kaljouw
VEG 18.30 ds. H. Paas
Oldemarkt HG 9.30 en 19.00 ds. E. Jans **GK 9.30** ds. J. Rohaan
Rijssen GK 9.00 en 11.00 ds. S. Ris **19.00** ds. S. Ris
Rouveen 9.30 ds. H. Paas
Sibculo KK 9.30 ds. W. v/d Griend **FK 9.30** ds. H. Dorgelo
Schuinesloot 9.30 ds. W. Piksen
Sint Jansklooster JK 10.00 dhr. R. Pasterkamp **19.00** da. M. Sijt-sma. Zangd. **Kapel 10.00**
Staphorst 11.00 ds. H. Paas
Steenwijk

GrK 9.30 ds. B. Haanstra **OV 9.30** ds. A. van 't Zand **EV 10.45** ds. A. van 't Zand
Steenwijkerwold 9.30
Vollenhove GrK 10.00 ds. H. Pap **19.00** ds. D. Wolters **MK 10.00** dhr. J. Smit
Vriezenveen OK 9.30 dhr. G. Lemans
Vroomshoop Het Anker 9.30 ds. F. Schipper **19.00** ds. J. Anto-nides
Wanneperveen 11.00 ds. W. Menkveld. Jeugd.
Westerhaar 9.30 ds. W. den Braber. H.A.
Wierden DK 9.00 en 10.45 ds. H. Donken **15.00 en 18.45** ds. T. Smink **GK 9.30** ds. J. Zomer **19.00** ds. A. v/d Griend **Hoge Hexel 9.30** ds. G. Koppelman **19.00** ds. H. Donken
Wijhe NK 9.30 da. M. Veenstra
Willemsoord 9.30 ds. G. den Dool
Wilsum 9.30 ds. J. Visser **14.30** ds. Timmer
Widesheim 10.00 ds. J. van Wijk **19.00** ds. J. Kuik
Ijsselmuiden/Grafhorst GK 9.30 ds. N. Beimers. H.A.
Zwartsluis GK 10.00 n.b.
Zwolle AK 9.30 ds. N. Eygen-raam **GrK 16.30** Michaëlsvie-ring **JK 9.30** ds. P. den Admirant **17.00** dr. J. Hoek **LK 10.00** ds. M. Jonker. H.A. **OK 10.00** ds. I. Epema **14.00** perki-dienst **Open Kring 9.30** mw. G. Cleveringa
SiK 10.00 ds. H. Evers **16.15** opendeurdienst **StK 9.30** ds. E. van 't Slot

komen en gaan

PROTESTANTSE KERK Beroepen
te Schouwen aan Zee (prot. g.i.w, locatie Haamstede), ds. H.E. Smit te Apeldoorn-West, die dit beroep heeft aangenomen
te Sommelsdijk (herv.), ds. M.K. de Wilde te Nijkerk (herv.)
te Delfzijl, ds. M. de Jager te Haren/Onnen, die dit beroep heeft aangenomen
te Barneveld (herv. wijk 3), ds. J. van Rumpt te Nunspeet (herv., wijk Kapel Hulshorst)
Aangenomen naar Andel (herv.), prop. B.J.W. Ouwehand te Kampen, die bedankte voor Kamperveen (herv.)
naar Goes (herv., De Levensbron), ds. M.M. van Campen te Rotterdam-Zuid (herv.)
naar Rijswijk-NB (herv.), ds. L. Hoftijzer te Rijnsburg
Bedankt voor Enter (herv.), ds. B.J.D. van Vreeswijk te Hattem (herv.)
voor Lunteren (herv.), ds. J.A.C. Olie te Genemuiden (herv. wijk 2)
GEREF. KERKEN (VRIJG.) Aangenomen naar Voorburg, kand. A.J. Noort te Dronten, die bedankte voor Enkhuizen (CGK-GKV)
Bedankt voor Ommen-Noord/Oost, ds. P. van den Berg te Staphorst
Beroepbaar kandidaat K. Rozema te Kampen, die een beroep heeft aangenomen naar

Rankweil (Oostenrijk), voor gemeentestichting in Innsbruck
CHR. Geref. KERKEN Beroepen
te Ouderkerk aan den Amstel, ds. G.J. Post te Nieuwpoort
GEREF. GEMEENTEN Beroepen
te 's-Gravanzande, ds. H.A. van Zetten te Benthuisen, die bedankte voor Berkenwoude
te Drachten, ds. G.J.N. Moens te Lisse
te Dordrecht, ds. A.T. Vergunst te Waupun (Wisconsin, VS), die bedankte voor Bodegraven
Bedankt voor Nieuw-Beijerland en voor Waardenburg, ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom
voor Ridderkerk, voor Scherpenzeel en voor Terwolde-De Vecht, ds. A.T. Huijzer te Sliedrecht
voor Urk, ds. P.D. den Haan te Tholen;
voor Waarde, ds. B. Labee te Veenendaal
voor Nijkerk, ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam
voor Goes, ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer
voor Rotterdam-Alexander-polder, ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord
GEREF. GEM. IN NEDERLAND Beroepen
te Ijsselmuiden, ds. M. Krijgsman te Arnemuiden, die bedankte voor Ochten

De kerkvisitatie op de schop

Op 1 mei is er nogal wat veranderd in de Protestantse Kerk in Nederland, en wel in het kader van 'Kerk 2025'. Een van de wijzigingen betreft het instituut kerkvisitatie. De nieuwe opzet doet denken aan een 'discussie' daarover in de begintijd van de visitatie in het gereformeerd protestantisme in de Nederlanden, in het laatste kwart van de zestiende eeuw.

DOOR DR. JAN DIRK WASSENAAR, HELLEENDOORN

De visitatie heeft in ons land geen vliegende start gemaakt. In de begintijd volstond men met wederzijds toezicht op de classicale vergaderingen. In 1581 stelden de gemeenten van Zeeland, Oost-Vlaanderen en Engeland de synode van Middelburg voor om 'Inspectores of Superintendentes' te benoemen, maar de synode vond dat 'onnoodich ende zorghelelijk'. Mogelijk was men afgeschrikt door de verheven benamingen voor de functionarissen, hoewel er aan toegevoegd was 'doch met behoerlicker limitatie'. Misschien riep het idee te veel de associatie op met de bisschop die de parochies in zijn bisdom met regelmaat visiteerde. Hoe dat ook zij, liever liet men de visitatie over aan de classicale vergaderingen zelf. In 1586, op de synode van 's-Gravenhage, werd de visitatie wel een instrument van de classis, zij het niet verplicht – het wederzijdse toezicht op de classicale vergaderingen voldeed niet. In veel classes kwam de visitatie goed op gang.

Vaak te vrijblijvend

In 1619 kwam de nationale synode van Dordrecht met een nieuwe kerkorde, met daarin artikel 44 over de visitatie. In 1816 werd een Reglement op de kerkvisitatie in het kader van het Algemeen Reglement voor de Nederlandse Hervormde Kerk van kracht – een nieuwe regeling. In 1951 werd een nieuwe hervormde kerkorde ingevoerd met weer een andere opzet van de visitatie. De kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland van 2004 behelsde inzake de visitatie geen wezenlijke verandering ten opzichte van de hervormde kerkorde. Wel werd de protestantse kerkorde reeds vijf jaar na de invoering ervan aan een grondige evaluatie onderworpen. In de

novembersynode van 2009 liet de commissie die daarmee belast was, weten dat ze de betrekkelijke machteloosheid van de visitatie een groot probleem vond. Ze had vastgesteld dat adviezen van visitatoren vaak te vrijblijvend werden opgevat en terzijde werden gelegd. Het 'gezag' van visitatoren was enkel moreel. De commissie was van mening dat het regionale college voor de visitatie in een buitengewone visitatie een bindend advies zou moeten kunnen geven, zowel voor predikanten en kerkelijk werkers als voor een kerkenraad of een groep uit de gemeente.

Classispredikanten

We zijn negen jaar verder. Op 22 september 2017 werd door de generale synode besloten de 74 classes per 1 mei 2018 samen te voegen tot twee nieuwe classes. Aan elke classicale vergadering is nu een classispredikant verbonden, die de taak heeft gestalte te geven aan de verantwoordelijkheid van de classicale vergadering voor het leidinggeven aan en het bevorderen van het kerkelijk leven in de classis. Met het oog daarop bezoekt hij of zij in de regel eenmaal per vier jaar elke gemeente, elke predikant en elke kerkelijk werker die in het ambt of in de bediening is gesteld en een aanstelling heeft van minimaal een jaar en een dienstverband van minimaal een derde van de werktijd. Het gaat in de ontmoetingen om 'het geestelijk leven van de gemeente en de wijze waarop zij gehoor geeft aan haar roeping, alsmede de vervulling van ambten en diensten', een zinsnede die ook genoemd wordt in het kader van het toezien door de classicale vergadering en de visitatie.

De komst van de classispredikant betekent het einde van de regel in

de Protestantse Kerk in Nederland dat elke gemeente tenminste eenmaal in de vier jaar door twee visitatoren bezocht wordt. Feitelijk wordt de gewone visitatie vanaf 2018 door de classispredikant behartigd. Daar is niet zonder reden toe besloten. In 'Kerk 2025: waar een Woord is, is een weg' is te lezen dat de bestaande visitatie wisselend gewaardeerd wordt. 'Het invullen van lijsten vooraf wordt vaak niet als zinvol ervaren. Er zijn zeker geslaagde visitaties, maar ook gebeurt het dat de visitatie als een verplicht nummer wordt beschouwd, en dat terwijl er veel tijd en inzet mee gemoeid is. Er is moeite visitatoren te krijgen en ook de kwaliteit van de visitatie is in het geding. Er pleit dan ook veel voor om deze visitatie in de huidige vorm te laten vervallen.'

College voor de visitatie

Terug naar de classispredikant. Tot zijn of haar bevoegdheid behoort dat hij of zij het classicale college voor de visitatie, dat er dus wel komt, kan inschakelen. Dat college krijgt dan de opdracht te bemiddelen in geval van moeilijkheden, in het bijzonder in en tussen ambtelijke vergaderingen. In dezen is aan de orde wat tot 1 mei 2018 'buitengewone visitatie' heette. Overigens heeft het college ook de taak de ontmoeting van gemeenten – een speerpunt in 'Kerk 2025' – te bevorderen.

Een belangrijke rol is sinds 1 mei 2018 weggelegd voor de voorzitter van het college voor de visitatie. Hij of zij komt in beeld als er maatregelen genomen moeten worden. Die neemt het college niet. Dat doet het moderamen van de classicale vergadering; maar: nadat men het advies van de voorzitter van het college ingewonnen heeft. Daar waar het moderamen bevoegd is te besluiten, is de classispredikant in spoedeisende gevallen bevoegd dat te doen. In bepaalde gevallen moet hij of zij dat zo mogelijk vooraf met de voorzitter van het college voor de visitatie doen. Hij of zij moet dat voorlopige besluit zonder uitstel voorleggen aan het breed moderamen, dat het besluit binnen twee maanden bekrachtigt

DE CLASSISPREDIKANT HEEFT EEN BIJZONDERE BEVOEGDHEID, MAAR VAN PERSOONLIJKE 'DOORZETTINGSMACHT', ZOALS DAT OOK WEL IN DE KERK HEET, IS GEEN SPRAKE.

Met het proces Kerk 2025 wil de Protestantse Kerk terug naar de kern. Het geloof en de geloofsgemeenschap zijn de basis. Om van daaruit volop kerk in de samenleving te zijn.

dan wel een nieuw besluit neemt.

'Kerk 2025' heeft veel stof doen opwaaien. Vooral over de positie van classispredikant is veel gediscussieerd. Velen waren bevreesd voor concentratie van macht, zeker toen de aanduiding 'bischop' nog een optie was, wat aanvankelijk het geval was. De classispredikant heeft zeker een bijzondere bevoegdheid; 'doch met behoerlicker limitatie' – om nog een keer naar de nationale synode van Middelburg van 1581 te verwijzen. Van persoonlijke 'doorzettingsmacht', zoals dat tegenwoordig ook wel in de kerk heet, is geen sprake.

Verder lezen? Zie: J.D.Th. Wassenaar, 'Om te zien, hoe het hun gaat'. Een historisch onderzoek naar bedoeling en werkwijze van de kerkvisitatie (Zoetermeer 2005).
Dr. Jan Dirk Wassenaar is scriba van de classis Overijssel-Flevoland en predikant te Helleendoorn.

Wat is kerkvisitatie? Volgens de PKN richten visitatoren zich zich op de vragen hoe het geestelijk leven van de gemeente, hoe zij gehoor geeft aan haar roeping en hoe ambten en diensten worden vervuld. Minimaal één keer in de vier jaar krijgt een gemeente zo'n bezoek. Samenwerkingen van alle bezoeksverslagen worden onder andere gebruikt als input voor het beleid van de kerk en de dienstenorganisatie.

Agenda

Zondag 14 oktober

Zangdienst, Kuinre, Protestantse Kerk, 19.00 uur

Zondag 14 oktober

Schoenendoosdienst, Willemsoord, 9.30 uur

Donderdag 18 – zaterdag 20 oktober 2018

There is More (voor de kerk in Nederland), Conferentie voor kerkenraden, jeugdcommissies, Alpha-teams en Gemeente-Groiegroepen, Veenendaal, De Basiliek. Info en aanmelden: thereismore.nl

Donderdag 25 oktober

Zingen in de herfst, Dwingeloo, Brugeskerk, 20.00 uur

Vrijdag 26- zondag 28 oktober

Inspiratiefestival Terschelling

Zondag 28 oktober

Missionaire dienst met Gerald Troost, Steenwijk, protestantse gemeente, Kerkstraat 16, 9.30 uur, gratis toegang

Dinsdag 30 oktober

Spreekbeurt van Jos en Inez van Oord over hun project 'Rebible', Wierden, hervormde kapel, Dahlistraat 4

Woensdag 31 oktober

Protestantse Lezing 2018 met Ben Tiggelaar, Oegstgeest, Corpus Experience, 20.00 uur. Info: www.protestantsekerk.nl/lezing

Muziekagenda

Zondag 14 oktober

Klassieke muziek verdient een plek in de moderne tijd. Toegankelijk en betaalbaar zijn sleutelwoorden voor het Libero strijkorkest, Zalencentrum De Hoofdhof te Zwolle-Berkum, 15.00 uur, € 10 (tot 16 jaar € 5)

Vrijdag 19 oktober

Hanne de Vries - Not a Fairytale tour, Zwolle, Verrijzeniskerk, Bachlaan 150, 20.00 uur, € 15; info: events4christ.nl

Zondag 21 oktober

Jason Upton & band (worship) Almelo, Theaterhotel, 20.00, € 20 (voorverkoop tot 15 okt € 15), info en tickets: events4christ.nl

Donderdag 25 oktober

Don Moen (aanbiddingsleider, bekend van 'God wijst mij een weg') bijgestaan door koor en orkest), Zwolle, info en tickets: events4christ.nl of 0297 - 237172

Zaterdag 27 oktober:

Najaarsconcert Christelijk Mannenkoor Hollandscheveld en het Ritmeester-Veenzangers Mannenkoor uit Veenendaal, Hollandscheveld, Hoofdstraatkerk, Hoofdstraat 95, 19.30 uur, kaarten bij De Fakkelt, Van Echtenstraat 5, Hoogeveen en bij de kerk

informatie voor de (muziek)agenda kunt u mailen naar: nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl

GZ zoekt kerken-bezoekers

Het Gezamenlijk Zondagsblad wil graag zijn contacten met de plaatselijke kerken versterken. Dat is hard nodig want in veel kerkelijke gemeenten is het GZ (bijna) onbekend.

Wij zoeken enkele enthousiaste GZ-lezers die in hun regio de contacten tussen het GZ en de plaatselijke gemeenten willen helpen opbouwen. Dat kan door bezoeken te brengen, maar ook door

gerichte informatie door te geven. Uiteraard doet u dit vrijwilligerswerk in nauw contact met het redactiekantoor in Wierden.

Graag geven we u vrijblijvend meer informatie. Bel of mail daarvoor met Johan ten Brinke: johan@topic-cc.nl tel. 0546 - 577475.

Levenschtour in Vriezenveen

Tot Heil des Volks (THDV) organiseert in het najaar de Levenschtour. Thema is 'Een bijzondere, muzikale reis langs rautheid en hoop'.

Op 17 november strijkt het gezelschap neer in Vriezenveen. THDV biedt onder andere hulp aan mensen die kampen met verslaving, in Twenterand is hiervoor Waypoint opgericht. Tijdens de tour vertelt een ex-drugsverslaafde over de enorme impact van drugs op zijn

leven en hoe hij ermee kon breken. Ook zijn zus komt aan het woord over hoe het is om samen te leven met een drugsverslaafde. Aan deze avond werken mee: Ronald Koops en de Levenschtourband, Yesss-Tienerkoor uit Lunteren, Gert Hutten en Simone Schoemaker.

Zaterdag 17 november, 19.30 – 21.30 uur, zaal open 19.00 uur, Vriezenveen, Ontmoetingskerk, Schout Doddestraat 1, toegang vrij, kaarten via www.thdv.nl/levensecht

Kerken ontvangen veel e-mails en brieven. Soms met inhoudelijke vragen, kritiek, complimenten of verzoeken om geld. Krijgt iedereen een reactie van de kerk?

Mini-onderzoek GZ

Geen protocol kerkenraden voor beantwoording inkomende post

'Veel kerkenraden reageren niet op mijn post', stelt een lezer van het Gezamenlijk Zondagsblad. Hoe zit het eigenlijk met de afhandeling van inkomende post in de kerk? Wie is waarvoor verantwoordelijk? GZ ging op onderzoek uit.

DOOR L. POLHUYS,
DEVENTER

Kerkenraden ontvangen dagelijks post. Het kan gaan om een email of een mededeling op het contactformulier. Maar ook 'papieren' post komt nog steeds voor. Kerken worden om diverse redenen benaderd. In het ene geval vraagt de afzender praktische informatie, bijvoorbeeld het adres van een kerkelijk werker. In het andere geval wordt een opmerking geplaatst over de werkwijze van een predikant of ouderling. Ook komt het regelmatig voor dat goede doelen de scriba van de kerkenraad benaderen met een verzoek om een financiële bijdrage.

Proef op de som

Naar aanleiding van een vraag van een lezer, die stelt dat veel kerkenraden niet reageren op zijn verzoeken voor een bijdrage voor het goede doel, nam het Gezamenlijk Zondagsblad de proef op de som. Evenwichtig verdeeld over het gehele verspreidingsgebied werden negentien kerkenraden benaderd met de vraag of er een bepaald protocol geldt. Wie behandelt ingekomen post, wie selecteert, wat is de beantwoordingstermijn? Van de aangeschreven gemeenten reageerden er vijf binnen de gestelde termijn van een maand. Een score van bijna vijftig procent dus.

Gedraglijn

Voor we hier verder op ingaan eerst de vraag hoe het staat met de postafhandeling in de seculiere wereld. Uit recent onderzoek van belangenorganisatie Wij verdienen beter, die de online bereikbaarheid van 380 Nederlandse gemeenten bekeek, blijkt dat veertig procent van de gemeenten te laat reageerde op een mail of vraag. Volgens hun eigen gedragslijn moeten overheidsorganisaties binnen twee

dagen antwoord geven op simpele vragen van burgers. Als het antwoord niet direct kan worden gegeven, is het voor de vragensteller geruststellend dat hij of zij even een bevestiging krijgt.

Geen protocol

De Ichthuskerk in Hasselt heeft geen protocol. Scriba Hans Maat: "Er ligt niets vast over de beantwoordingstermijn. Post wordt altijd beoordeeld door de scriba, tenzij direct duidelijk is voor welke commissie of werkgroep deze bestemd is. Als post bestemd is voor een werkgroep of commissie, wordt deze niet aan de kerkenraad voorgelegd, maar als berichten zijn bedoeld voor de kerkenraad, gebeurt dit wel." Gezien de grote hoeveelheid post is het volgens Maat niet mogelijk alle inzenders te antwoorden.

Alie Kisjes-Everts, scriba van de Hervormde Gemeente Zwartsluis: "Wij hebben geen protocol. Als het even kan, wordt post binnen drie dagen behandeld en beantwoord door de scriba. Indien nodig wordt deze doorgestuurd naar diaconie of kerkrentmeesters. De post wordt over het algemeen beoordeeld door de scriba, soms in overleg met de voorzitter van de kerkenraad. Nieuwsbrieven en uitnodigingen worden gelijk bij binnenkomst doorgestuurd naar de kerkenraad. Op de kerkenraadsvergadering kan men dan vragen stellen." Krijgen afzenders altijd antwoord, ook als dat negatief is? "Ja, vind ik wel zo netjes. Indien nodig wordt het gemotiveerd."

Postvakjes

Bert Smit, scriba van de Protestantse Gemeente Assen: "Papieren post of emails komen binnen bij het kerkelijk bureau of in de mailbox van de scriba van de Algemene Kerkenraad. De scriba gaat regelmatig langs bij het kerkelijk bureau om post te bekijken en te sorteren. Wat ter afhandeling is

aan het College van Diakenen of het College van Kerkrentmeesters komt in de daarvoor bestemde postvakjes. Post van belang voor de Algemene Kerkenraad komt op de lijst van ingekomen stukken. Emailberichten worden door de scriba gesorteerd en doorgestuurd naar het College van Diakenen, de scriba's van de wijkgemeenten of de predikanten."

Afwijzing

De Protestantse Gemeente Westerbork heeft evenmin vaste richtlijnen voor postbeantwoording. Scriba Albert Oosterveld: "De koster ontvangt de post en geeft deze door aan de scriba. Alle post komt op een lijst met ingekomen stukken. Post ligt voor de kerkenraadsvergadering ter inzage. Sommige poststukken worden besproken op de kerkenraadsvergadering, andere doorgegeven aan de desbetreffende commissie. Alleen inzenders van persoonlijke brieven krijgen een bericht dat hun post is ontvangen en wanneer de brief in de kerkenraad zal worden behandeld. Daags na de vergadering ontvangen zij schriftelijk antwoord. Alle verzoeken om geld gaan naar de diaconie. Deze beslist zelfstandig aan wie en hoeveel geld er gegeven zal worden. Inzenders krijgen bij mijn weten verder geen bericht van de diaconie, tenzij op persoonlijke titel is gevraagd om een bepaald doel te steunen. Alleen bij een afwijzing wordt dit gemotiveerd."

Mieke van der Kuip-Vosmeijer, scriba van de Protestantse Gemeente Colmschate-Schalkhaar: "Er ligt niets vast. Ik probeer zelf de mails drie keer per dag uit te lezen. Afhankelijk van het bericht beantwoord ik de inzender direct of stuur de mail door. Als het niet urgent is, kan beantwoording wel eens drie dagen duren. Alle inkomende post en mail wordt door de scriba beoordeeld. Ik handel niet alles zelf af. Bij twijfel bespreken wij de post in de Kleine Kerkenraad. Post uit de classis gaat naar de kerkenraad. Mail en post van inzenders met het verzoek om geld worden veelal doorgestuurd naar de diaconie. Wat zij er uiteindelijk mee

doet, weet ik niet. Als het vragen betreft over uitschrijving of wijziging van het abonnement op het kerkblad laat ik altijd weten dat ik de mail doorgestuurd heb naar de persoon die gaat over de vraag."

Reactie LDC

Erik Citroen van de afdeling Ondersteuning Gemeenten van het Landelijk Diensten Centrum van de Protestantse Kerk in Utrecht vertelt desgevraagd dat er voor zover hem bekend geen protocol bestaat voor postafhandeling. "Ik loop al een tijdje mee maar heb er nog nooit van gehoord. Dit is volledig nieuw voor mij. Zaken rondom publici-

teit en post worden allemaal op plaatselijk niveau geregeld. Landelijk bemoeien we ons daar niet mee."

Conclusie

De conclusie van dit mini-onderzoek is duidelijk: er bestaat geen algemeen geldend protocol inzake de behandeling van inkomende post. Is op dit punt verbetering van de externe communicatie noodzakelijk? Of is het wel goed zo? (zie kader)

Overigens meldde de eerdergenoemde lezer ons dat er gelukkig wel kerken zijn die reageerden op zijn verzoeken.

Inhaalslag nodig

Als u op Marktplaats iets wilt kopen en daarover een vraag hebt, krijgt u vaak bij het aangeklikte artikel te zien hoe lang de verkoper erover doet om u te antwoorden. Dat is meestal heel kort, vaker in uren dan in dagen uitgedrukt.

Als u op bol.com een boek of een pak luiers wilt bestellen, kunt u informatie over de verkoper aanklikken: hoe deze wordt beoordeeld, hoe snel hij wat opstuurt en welke retourrechten u hebt als u ontevreden bent over het geleverde product.

Daar steekt de reactiesnelheid van onze kerken schril bij af. Natuurlijk moeten we daarbij bedenken, dat de kerkelijke telefoon, mail en post wordt beheerd door vrijwilligers en dat niet alle vragen snel en makkelijk te beantwoorden zijn. Maar iedere plaatselijke gemeente zou er op z'n minst goed aan doen heldere afspraken te maken hoe en binnen welke termijn er op ingekomen vragen wordt gereageerd. En plaats die afspraken dan ook op de website, zodat zowel de vragensteller als de vragen-beantwoorder daarvan op de hoogte zijn.

Wat zijn uw ervaringen? Graag uw reactie!

- Heeft u wel eens een vraag aan een plaatselijke kerk gesteld? En wat was uw ervaring?
- Heeft u suggesties voor plaatselijke gemeenten hoe ze de beantwoording van vragen zouden kunnen verbeteren?
- Wat vindt u een redelijke termijn voor het beantwoorden van een eenvoudige vraag (bijv. Kan ik een zaaltje bij de kerk huren voor mijn verjaardag?) en een gecompliceerde vraag (bijv. Mag mijn moslim-echtgenoot meehelpen bij de kindernevendienst?)

We zijn benieuwd naar uw ervaringen op dit gebied. Stuur uw reactie naar: nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl Dan komen we in een van de komende nummers van het Gezamenlijk Zondagsblad hierop terug.

Blokzijl PROT. GEM.

Protestantse Gemeente Blokzijl
Scriba: dhr. Pieter Muller
Kanaalweg 16, 8356 VS Blokzijl
tel. 0527 - 292892
Kopij wordt verzameld en
verstuurd
door dhr. Henk van Dalen
hvandalen03@hetnet.nl

Zondag 14 okt. 10.00u
ds J.Vonk. De Wielewaal
Scheerwolde. Organist: Jaco
Floor. Collecte: 1^e kerk in
actie -wereldvoedseldag*,
2^e eigen kerk, 3^e
energiekosten(gas,water,
elektra).

Komende zondag. Is de dienst
in de wielewaal Scheerwolde.
Hopelijk zal dan voorgaan
onze eigen predikant dominee
Jelle Vonk. Organist is dan
Jaco Floor. Het is ook dan een
ontmoeten met elkaar en met
God! Een ieder een gezegende
dienst toegewenst! Je bent van
harte welkom! Doe ook mee?
Kom gewoon!

Pastoraat.
Peter Roskam, Ettelandseweg
6a verblijft nog steeds in
het Catharina ziekenhuis te
Eindhoven. Opnieuw is hij
geopereerd en 't is bekijken hoe
het zich verder zal ontwikkelen.
Ook Dela, zijn vrouw is daar
steeds aanwezig.

Hij zal daar vermoedelijk nog
wel even moeten verblijven.
Z'n adres is daar: Catharina
ziekenhuis p/a Peter Roskam,
afd. 5 oost 54 postbus 1350
5602ZA Eindhoven. We leven
mee met hem, met Dela en
hun kinderen in gedachten en
gebeden.
Jannes Koning, Schoolstraat
2 Scheerwolde is afgelopen
woensdag begonnen met een
bestraling van 35 keer. Ook met
hem en z'n vrouw Geesje leven
we mee!
Meer mensen zijn er, die nu
even niet genoemd zijn en die
ook te maken hebben met zorg
van ziekte of verdriet. Ook met
hen mag er meeleven zijn in
gedachten en gebeden.
Henk.

*Ik zie U in de verte.
Gij komt steeds dichterbij,
machtige majesteit.
Uw schaduw overdekt me met
troost en tederheid.
Draag mij op Uw vleugels de
vrijheid tegemoet
Lied 853*

Agenda.

Zondag 14 oktober dienst in de
wielewaal te Scheerwolde.
Zondag 21 oktober dienst in de
Grote kerk.

Bezoekdienstkalender.

Jarig op 11 okt mw C. van Beek-
Oord, 77 jaar, Steenwijkerdiep-
zuid 14, Scheerwolde.

En op 12 okt dhr H.Winter,
85 jaar, Zuiderpolderweg 19,
Blokzijl.

Van harte gefeliciteerd en een
hele fijne verjaardag gewenst.
Marrie Dijkman – van de Sluis
Facebook. Wordt vriend op
facebook van de kerk Blokzijl-
Scheerwolde en we delen
met u en jou de bijzondere
activiteiten, die er zijn in en om
de kerk!

KinderKerk Blokzijl

Scheerwolde. KinderKerk is
er voor groep 1-3 tijdens de
dienst in de Waaier vanaf 10
uur. KinderKerk voor groep
4-8 is er tijdens de dienst in
de consistorie van de Grote
Kerk, de kinderen gaan na
de eerste schriftlezing naar
de KinderKerk en komen na
de collecte weer terug in de
dienst. De KinderKerk heeft
een eigen collecte. Tijdens
de diensten in Scheerwolde,
speciale diensten of projecten
worden de kinderen van groep
1-3 ook in de kerk verwacht.
Dit is tijdens Advent en de
Veertigdagentijd periode en met
speciale diensten zoals Kerst,
Palmpasen, Pasen, Pinksteren,
School-Kerk dienst, Dopen en
de Startzondag.

Kopij eerstvolgende nummer
voor het nummer dat vrijdagds
uitkomt: kopij tot uiterlijk
zaterdagmiddag 12.00 uur naar
Henk van Dalen hvandalen03@
hetnet.nl

Giethoorn

Predikant Ds.A.C.J. van
Waard-Pieterse, De Elzen 20,
8355 CX Giethoorn, 0521-362555
astridvanwaard@hotmail.com
Scriba:
Harry Besselse, p/a Beulakerweg 78a,
8355 AK Giethoorn, 0521-344266
scribagiethoorn@gmail.com
giethoorn.protestantsekerk.net
Kerkrentmeesters bankrek.nr
NL69 RABO 0322 0010 80
Diaconie bankrek.nr: NL39 RABO
361 2597 51

Eredienst. Aanvang 10.00 uur.
Op zondag 14 oktober gaat de
heer H.J. Brouwer uit Rouveen
voor. De organist is de heer A.
Nijmeijer en de ouderling van
dienst is de heer J. Smit. De
uitgangscollecte is bestemd voor
het werelddiaconaat. Tijdens de
dienst zal er oppas aanwezig zijn
voor de kleintjes. Kerkvervoer:
Hans Spitz, tel. 360322.

Collecten opbrengsten.

Zondag 7 oktober: Kerk €
83,27 en Diaconie € 79,34.
De uitgangscollecte bedroeg
€ 73,25 en zal ten goede
komen aan het pastoraat.

De bloemengroet ging naar
mevrouw H. Knol, mevrouw
M. van Dam en mevrouw M.
Kruider.

Startzondag 2018. Deze is
bij ons in Giethoorn gestart op
zaterdagavond, 6 oktober. In
ons mooie Centrum mochten
wij met 12 kinderen de avond
beginnen. Om 19.00 kwam
iedereen binnen en gingen
we de kinderen in 2 groepjes
verdelen. De eerst groep
vertrok om 19.15 met Marloes
als leiding voor de speurtocht.
Kinderen van 14 maar ook van 6
jaar samen op pad. Een kwartier
later de tweede met Hilga
als leiding ook zij gingen van
start en haalden op 5 adressen
hun opdracht op. Deze werd
allemaal goed gemaakt en om
20.45 waren alle kinderen en

NAJAARCONCERT?

Mail naar nieuws@
gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

GOSPELCONCERT?

Mail naar nieuws@
gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

hun leiding weer binnen. Onder
tussen was ook ds. Astrid van
Waard bij ons en ging samen
met de kinderen de kerkdienst
voorbereiden. Een uitgetekend
kind met geverfde handen op
een laken voor de dienst werd
gemaakt. Dit was voor het
thema "Een goed gesprek". Dit
werd goed uitgelegd en ieder
kind wist er wel iets over te
zeggen. Daarna deden om 21.30
de jongste drie kinderen een
poging om te gaan slapen. Om
22.45 stapten ook de andere
zondagsschool kinderen op
om naar hun slaapplek te
gaan. Om 23.45 gingen we na
de film allemaal slapen. In het
Centrum was daarna diepe rust.
Vanmorgen werd ik om 7.50
wakker en de anderen waren
inmiddels ook opgestaan. We
hebben daarna van een heerlijke
verzorgd ontbijt genoten dat
door mevrouw Minie Miggels
was klaargemaakt. Je kon zien
dat de kinderen er echt van
genoten. Om 9.45 met allen naar
de kerk en daar de startdienst
meegemaakt. Deze was echt
voor de kinderen, maar ook
voor ouderen; iedereen kon zijn
woordje doen tijdens de mooie
preek die ds. Astrid van Waard
heeft gehouden. Na de dienst
was er weer voor iedereen een
heerlijke kop koffie met koek
en voor de kinderen limonade.
Kortom volgens mij kunnen
we terugzien op een mooie
startdienst. In het bijzonder het
samen spel van de zondagsschool
en de catechisanten was erg fijn.
Alle mensen die dit mogelijk
hebben gemaakt heel veel dank.
Minie Kruider

Ontmoeting

*Er is vreugde, die te groot voor
woorden
een uitweg vindt in woordeloos
gebed;
een stroom van dank, die buiten
alle boorden,
mijn levensakker onder water zet.
Er is een rust, die niemand kan
verstoren,
en een geloof dat mij geen mens
ontneemt,
de zekerheid, dat ik bij U mag
horen,
dat niets ter wereld mij van U
vervreemdt.
Er is een haven, waar ik in kan
landen,
een schuilplaats, waar ik voor de
stormen vlucht,
een havenlicht, dat altijd hel blijft
branden,
een ster, die schittert aan een
zwarte lucht.
Want Gij staat op elk kruispunt
van mijn leven,
Gij kent mijn zorgen, voor ik ze U
zeg;
ik weet mij door Uw engelen
omgeven,
en kom U tegen, op elke weg.*

Nel Benschop

Kuinre / Blankenham

Prot. Gem. Ds. R. v.d. Hucht
H. de Cranestraat 107
8374 KL Kuinre, 0527-231220
rvdhucht@ziggo.nl
Scriba Kuinre:
scriba-kuinre@live.com
Scriba Blankenham: Mevr. C.A.
Appelo-de Ruiter,
Kerkbuurt 10, 8373 EG
Blankenham,
0527-202584
Postadres Protestantse Gemeente
Blankenham:
Kerkbuurt 9,8373 EG Blankenham
www.kuinreblankenham.
protestantsekerk.net
Facebookpagina van de prot.
gemeente Kuinre en de prot.
gemeente Blankenham:
www.facebook.com/
pknkuinreblankenham

Afgelopen zondag 7 oktober
was het Israël-zondag. De
bloemen gingen in Kuinre naar
Dhr. S. Siepel.

A.s. zondag 14 oktober is
er een gezamenlijke dienst
in Blankenham die begint
om 10.00 uur. Voorganger is
Ds.C.Huisman uit Meppel.

Zangdienst 14 okt. Op
zondagavond 14 oktober is er
een zangdienst in de prot.kerk
te Kuinre, m.m.v. oecumenisch
koor Jubilee o.l.v. Henk Boeve.
De dienst begint om 19.30 uur.
Organist Theun Hoen zal de
samenzang met de gemeente
begeleiden en dhr. Klaas de
Lange uit Marknesse zal tijdens
deze dienst spreken. Thema:
Onderweg... Waar naar toe?
De dienst is in de Prot. kerk,
H. de Cranestraat 41 in Kuinre.
Aan het einde van de avond is er
een collecte voor de gemaakte
kosten. Van harte welkom.

**Volgende week zondag 21
oktober** is er een gezamenlijke
dienst om 10.00 uur in Kuinre.
In het kader van de landelijke
bijbelzondag vragen we u om
uw bijbel, die u thuis gebruikt,
mee naar de kerk te nemen en
een passage uit de bijbel op te
zoeken, die voor u belangrijk is.
We lezen in de dienst Markus
10:46-52, waar wordt verteld
over de genezing door Jezus van
de blinde Bartimeüs.

Bijbelkring. De eerstvolgende
bijeenkomst van de bijbelkring
is op maandag 22 oktober
om 13.30 uur in de prot.kerk
Blankenham. Dit seizoen staan
de woorden van het Onze
Vader centraal. We kijken
samen naar de betekenis van dit
gebed, vroeger en nu. Van harte
welkom!

Zieken. In onze gebeden
denken we aan de zieken, aan
hen die in het ziekenhuis zijn en
aan de zieken thuis en in een
verpleeghuis. Ook bidden we
voor hun familie en naasten.

Met vriendelijke groet,
Ds.R.v.d.Hucht

Steenwijkerwold

Predikant: ds. E. van Veen,
tel. 58 85 68, ericvveen@ziggo.nl

scriba: S.C. Offringa, Mariënwold 13,
8341 PZ Steenwijkerwold
tel. 06 - 30 22 43 38, scriba.
pk.steenwijkerwold@gmail.com
Kerkelijk bureau: kerkelijkbureau@
pk-steenwijkerwold.nl

Zondag 14 oktober. Aanvang:
09.30 uur. Voorganger: ds.
E. van Veen. Organist: Arjan
Kroes. Ophaaldienst: dhr.
H. Linthorst. Eindcollecte:
Werelddiaconaat. Lezingen:
Deuteronomium 15:1-11 en
Marcus 10:17-31. Jezus is op
weg naar Jeruzalem. Op de weg
die hij gaat komt hij mensen
tegen, soms Farizeeërs, soms
kinderen. Het zijn bijzondere
ontmoetingen die Jezus de
gelegenheid geven om te laten
zien wie hij is, waar hij voor
gaat, wat zijn inzichten zijn. Dat
op weg zijn, en al gaande en
doende leren, is kenmerkend,
want in Joodse kring (en Jezus
is een Jood) is 'de weg gaan'
synoniem voor 'Thora doen'.
Kerkkoor. Op deze zondag
mag ik voorgaan in een
kerkdienst waarin we stilstaan
bij het 50 jarige bestaan,
een halve eeuw dus, van ons
kerkkoor. Op zo'n bijzondere
zondag hoop ik altijd op
grote belangstelling. Daarmee
laat je als gemeenteleden
waardering zien voor de leden
van het kerkkoor. Het is geen
gemakkelijk tijd voor koren.
Jongere generaties voelen
zich niet zo aangesproken en
ouderen vergrijzen. Het zou
mooi zijn om er in die dienst
te zijn om te zien, waar andere
gemeenteleden zich zo voor
inspannen.

**Het Protestants Kerkkoor
Steenwijkerwold bestaat
50 jaar.** Een mijlpaal die wij
niet ongemerkt voorbij willen
laten gaan. Graag nodigen wij u
uit om dit jubileum samen met
ons te vieren in een feestelijke
morgendienst op zondag 14
oktober aanstaande. De aanvang
van de dienst is 9.30 uur.
Aansluitend is er een receptie.
Wij verheugen ons u te mogen
begroeten. Vriendelijke groeten,
het bestuur.

Leesgroep. De eerstvolgende
bijeenkomst van de leesgroep
is op maandag 15 oktober om
10.00 uur in Hoogthij. Wilt
u hier bij zijn, dan bent u van
harte welkom.

Bezoekers overleg. Op
dinsdag 16 oktober is er het
zogenaamde bezoekeroverleg.
Ouderlingen en bezoekers
komen dan bij elkaar om met
elkaar te overleggen over
pastorale zaken. Deze avond
begint om 19.30 uur in Hoogthij.
Overleden. Op 2 oktober
is, na een lange periode
van afnemende gezondheid,
overleden, op de leeftijd
van 82 jaar, **dhr. Wiebold
Hartkamp.** Samen met zijn
vrouw Eijsje woonde hij aan de
Markehof 1. De uitvaartdienst
en de begrafenis op het Thijhof
vonden plaats op dinsdag 9

Vervolg van pagina 11

oktober. Wij wensen zijn vrouw Eijse en de kinderen veel sterkte en Gods zegen toe in het verlies van hun man en vader.

Bloemen. Met een hartelijke groet en een felicitatie voor zijn 99e verjaardag zijn de bloemen uit de dienst van zondag 7 oktober gebracht bij dhr. H. Rodenstein in Nijenstede. Ook is er een boeket gebracht bij dhr. J. Kuijsten, Gelderingen 30a, met de beste wensen voor een goed herstel.

Giften. Mevr. Martens heeft € 10,- ontvangen voor het bloemenfonds. Hartelijk bedankt voor deze gift.

Kontakt. Eind oktober willen wij weer een nieuw nummer van Kontakt uitbrengen. Kopij voor dit nummer kunt u tot en met woensdag 24 oktober sturen naar: kerkelijkbureau@pk-steenwijkerwold.nl

Wij leven mee.

Als u iets te melden heeft of door te geven wat betreft pastoraat, neem dan gerust contact op met één van de ouderlingen of met de predikant. Het leven van mensen is vaak een weg van op en neer. Zo ook in onze gemeente. Sommige mensen hebben veel zorg nodig. Er zijn ook mensen voor wie de toekomst onzeker is of die wachten op spannende behandelingen of nadere onderzoeken. En dan zijn er de mantelzorgers die soms zwaar belast worden, maar hun werk met veel liefde doen. Alle zieken en hun verzorgers sterkte toegewenst! Vanwege nieuwe privacy wetgeving, zijn we terughoudender geworden met vermelding van namen.

Lied 926 uit het Nieuwe Liedboek:

*Als Gij niet zijt
de grond waarop ik ga
de bron waaruit ik put
de einder waarheen ik ga...
als Gij niet zijt
waar blijft ik dan
in tijd en eeuwigheid?*

Tenslotte

Het lijkt me goed om ook op deze plaats nog weer eens het volgende te melden: als u om welke reden ook graag een keer een predikant of ouderling op bezoek wilt, en dat hoeft echt niet voor iets heel bijzonders te zijn, schroom dan niet om het even te melden.

Mensen in uw dienst

*U roept mensen in uw dienst
beweegt mensen tot mededogen,
vraagt ons om het spoor
te volgen van Jezus uw kind –
een weg van ontferming en vrede,
een reis van genesis naar
openbaring,
een tocht van chaos naar
mensenland,
minste met de minsten,
broeder en zuster van hen
die lijden en verschopt worden.*

*Stuur ons op weg
om recht te doen en lief te hebben,
zodat ééns onze wereld en wij
allen samen zullen staan in
het volle licht van uw
gerechtigheid.*

Tekst: Jurjen Beumer

Uit: Medemens, p.33

Met een hartelijke groet,
ds. Eric van Veen

Vollenhove

Hervormdvollenhove.nl
redactie@hervormdvollenhove.nl

Predikant Vollenhove-stad: ds. D.
Wolters, Steiger 27, 8325 HB
Vollenhove tel. 0527-239291
predikantstad@hervormdvollenhove.nl

Predikant Vollenhove-Ambt: ds.
H.J.H. Pap, Leeuwte 88, 8326
AD Sint Jansklooster tel. 0527-
239504 predikantambt@
hervormdvollenhove.nl

Scriba: Dhr. H. Wijermars,
Postbus 82, 8325 ZH Vollenhove.
tel. 0527-243860 scriba@
hervormdvollenhove.nl

Koster Grote Kerk: dhr. G. Bos, tel.
0527-241951.

Beheerder Hervormd Centrum
"Tilvoorde": mw. N. Lassche-
Remijnse, Tilvoorde: tel. 0527-241538
tilvoorde@hervormdvollenhove.nl

Koster Kapel: mw. FVis - van
Dalen, tel. 0527-245337 kapel@
hervormdvollenhove.nl

14 oktober 2018 om 10:00 uur in de Grote Kerk, in deze dienst hoopt ds. H.J.H. Pap voor te gaan. De organist is dhr. J. V. Bredewout en het lied voor de dienst is Lied 216. Collectes: Wereld voedseldag de voedselbank, instandhouding van de eredienst, energiekosten. De autodienst wordt verzorgd door Fam. B. Veldman, telefoon 0640106137. Er wordt in Tilvoorde op de jongste kinderen van onze gemeente gepast door: Jasmijn Kuiken en Marjolein Schuurman-Groot.

14 oktober 2018 om 19:00 uur in de Kapel, in deze dienst hoopt ds. D. Wolters voor te gaan. De organist is dhr. J.P. van Eerde en het lied voor de dienst is Lied 216. Collectes: Voedselbank, instandhouding van de eredienst, energiekosten. De autodienst wordt verzorgd door Fam. B. Veldman, telefoon 0640106137.

Agenda.

14 oktober 2018 om 17:00 uur,

Gast aan tafel, de Voorhof.

16 oktober 2018 om 09:00 uur,

Leesgroep: Henri Nouwen, Voorhof.

16 oktober 2018 om 20:00 uur,

Cursus: Oude Testament, Kapel.

17 oktober 2018 om 10:00 uur,

bijbelkring 60+ Stad, Tilvoorde.

17 oktober 2018 om 19:15 uur,

Vesper, Grote Kerk.

24 oktober 2018 om 19:15 uur,

Vesper, Grote Kerk.

25 oktober 2018 om 20:30 uur,

oefenen Cantorij, Grote Kerk.

28 oktober 2018 om 10:00 uur,

Cantorij, Grote Kerk.

29 oktober 2018 om 17:30

uur, Bijbels culinair, Nieuw

Clarenberg.

BIJZONDER CONCERT?

Mail naar nieuws@
gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

30 oktober 2018 om 19:30 uur,
Bijbelquiz, Mariakerk.

Zondagochtend 14 oktober.

Op zondag 14 oktober zullen tijdens de ochtenddienst de zangers en zangeressen van Connected hun medewerking verlenen aan de eredienst. We lezen verder in Jozua twee. Rachab is in gesprek met de twee verspieders. 'De mannen achtervolgden hen op de weg naar de Jordaan, tot aan de doorwaadbare plaatsen. En men sloot de poort, nadat hun achtervolgers er waren uitgegaan. Maar voor zij zich te slapen gelegd hadden, klom zij naar hen toe, op het dak, en zei tegen die mannen: Ik weet dat de HEERE u dit land gegeven heeft en dat de schrik voor u op ons gevallen is, en dat al de inwoners van dit land weggesmolten zijn van angst voor u. Want wij hebben gehoord dat de HEERE het water van de Schelfzee voor uw ogen heeft doen opdrogen, toen u uit Egypte ging. En ook wat u hebt gedaan met de twee koningen van de Amorieten, Sihon en Og, die aan de andere zijde van de Jordaan waren, die u met de ban geslagen hebt. Toen wij dat hoorden, smolt ons hart weg van angst, en vanwege u bestaat er geen moed meer in iemand, want de HEERE, uw God, is een God boven in de hemel en beneden op de aarde. Nu dan, zweer mij toch bij de HEERE, omdat ik goedertierenheid aan u bewezen heb, dat u ook goedertierenheid zult bewijzen aan het huis van mijn vader, en geef mij een teken van trouw dat u mijn vader en mijn moeder zult laten leven, en ook mijn broers en mijn zusters met al wat van hen is, en dat u ons leven van de dood redden zult. Toen zeiden die mannen tegen haar: Als u deze zaak van ons niet bekendmaakt, zetten wij ons leven in om in uw plaats te sterven. Het zal dan gebeuren, wanneer de HEERE ons dit land geeft, dat wij aan u goedertierenheid en trouw zullen bewijzen.

Bij de avonddienst van 14 oktober. De afgelopen weken hebben we uit Jeremia 29-33 gelezen en daar gaan we de komende weken mee door. Ik ga de verschillende visioenen en profetieën alleen niet op volgorde lezen. We "springen" er een beetje doorheen om de lezingen beter te laten aansluiten bij het karakter van de diensten de komende tijd. Van deze avonddienst wil ik een themadienst maken: hoe werkt Gods oordeel en zegen door in de geslachten? Er zijn mensen die nogal problemen hebben met de tien geboden, als ze horen dat God kinderen en kleinkinderen straft voor de zonden van hun ouders. Ook in de tijd van Jeremia hadden mensen daar problemen mee. De profeet zet daar een raadselachtige spreuk tegenover: "Dan zal men niet meer zeggen: "Als de ouders onrijpe druiven eten, krijgen de kinderen stroeve tanden," maar zal wie zondigt om zijn eigen zonden sterven. Wanneer iemand onrijpe druiven eet,

JEUGDDIENST?

Mail naar nieuws@
gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

zullen zijn eigen tanden stroef worden.' (Jer. 31: 29,30). Wat Jeremia hiermee bedoelt en hoe dat in verband staat met Exodus 20 hoop ik komende zondag met u te bespreken.

Bloemengroet. Als teken van medeleven en als groet van de Gemeente zijn er afgelopen week bloemen gebracht bij hr. Visscher Schaarweg 3 en bij mw. Visscher - Lassche, v. Rhenenlaan 31.

Giften. De Diaconie ontving voor het bloemenfonds: via Anneke van Dijk € 10.00, via Gerti Winter € 10.00 en via Janny Bonthuis € 5.00.. Het College van Kerkrentmeester ontving via Gerti Winter € 10.00 voor algemene doeleinden en via R. Lassche-Klaver en G. Lassche-de Olde € 10.00 voor de kerk. Het Verjaardagsfond ontving via Gerti Winter € 10.00. Hartelijk dank voor deze giften.

Hete Hangijzer 'Schepping of Evolutie'.

Heeft God de aarde geschapen in 6 dagen of is de aarde ontstaan door een evolutieproces van miljoenen jaren? Die vraag wordt al sinds Darwin gesteld, maar is vandaag de dag weer 'hot' geworden. Waar geloof en wetenschap decennia lang tegenover elkaar leken te staan, lijkt er toenadering te zijn. Wetenschappers erkennen de beperktheid van hun strikt kille wetenschappelijke benadering. Er is meer te zeggen over het leven dan alleen in termen van botsende atomen. Maar ook theologen lijken geen moeite meer te hebben met het ontkennen van wetenschappelijke resultaten rondom evolutie. Het is best mogelijk dat God de wereld via evolutie heeft geschapen. Hoe mooi het kan zijn dat bruggen worden geslagen, het roept ook wel vragen op. Wat betekent het voor hoe we de Bijbel lezen? Wat betekent het voor onze visie op schepping, op God, op de mens, op de zonde? Kun je alles zo maar mixen: schepping en evolutie? Of raak je dan iets wezenlijks kwijt in je geloof? Over deze vragen zijn de laatste tijd vele publicaties verschenen. En wij willen de uitdaging aangaan tijdens deze avond 'Hete Hangijzers': wat geloven we ten aanzien van God, onze Schepper? U bent op donderdag 11 oktober om 20.00 uur welkom in de Johanneskerk! **Cursus 'Leer me lezen O.T.'** De Bijbel is niet één boek, maar eerder een bibliotheek: een verzameling boeken. En elk boek laat zich weer anders lezen. Dat komt allereerst door het genre waarin het geschreven is: poëzie lees je anders dan een geschiedenis, of een gelijkenis. Dat komt ook door de tijd waarin het geschreven is: er zit meer dan 1000 jaar tussen het schrijven van het eerste en het laatste Bijbelboek! Maar dat komt bijvoorbeeld ook door

de structuur van het boek, de boodschap die de schrijver wil overbrengen en de doelgroep waarvoor hij schrijft.

Als christenen willen we graag leven uit de Bijbel, de woorden van God lezen, maar het mag duidelijk zijn dat er niet één "recept" is om al die verschillende boeken te lezen. Tijdens deze cursus willen we ingaan op al die verschillen tussen de Bijbelboeken. Ik hoop u mee te nemen in de diverse genres, in de structuur, in de historische context en de boodschap van de schrijver. Zo ontdekken we de enorme rijkdom van deze bibliotheek! Tijdens deze cursus zoomen we in op het Oude Testament. In drie avonden bespreken we de wet, de profeten en de geschriften. De drie hoofddelen dus van de Joodse canon. Wanneer? Dinsdagen 16/10, 6/11 en 27/11

Hoe laat? 20.00-22.00 uur (inloop vanaf 19.45)

Waar? Kapel
Cursusleider? Ds. Dick Wolters
Workshop Bijbels Culinair. Ook dit seizoen organiseren we een workshop Bijbels culinair. We willen samen koken, eten en op een ontspannen manier bezig zijn met de Bijbel. Door de gerechten komen Bijbelverhalen op een andere manier tot leven. Deze avond wordt gehouden op maandag 29 oktober om 18.30 uur in Nieuw Clarenberg. Kosten voor de avond zijn 15 euro. Heeft u belangstelling of wilt u meer informatie, dan kunt u contact opnemen met ds. Wolters (239291, predikantstad@hervormdvollenhove.nl).

Speel samen de Bijbelquiz in Vollenhove.

Op D.V. 30 oktober 2018 wordt in Vollenhove de jaarlijkse Bijbelquiz van het Nederlands Bijbelgenootschap (NBG) gespeeld. Zet het vast in je agenda! Presentator is: Rienco Bovendeur. De NBG-Bijbelquiz staat garant voor een gezellige avond.

'Spannend en ontspannend tegelijk', zegt samensteller Frans van Houwelingen van het NBG. Spannend, omdat het een wedstrijd is, maar ook óntspannend, want de quiz bevat veel humor en interessante weetjes. 'Of je nu een doorgewinterde bijbellezer bent, of iemand met niet zo veel bijbelkennis, de vragen zijn zo gemaakt dat iedereen plezier en uitdaging kan beleven aan de quiz', aldus Frans. Iedereen is welkom op 30 oktober 2018. Adres: Mariakerk, Bisschopstraat 32 te Vollenhove. De avond begint om 19.30 uur en de kerk is open om 19.00 uur. Toegang is gratis. Je kunt je aanmelden als team of individueel, maar je kunt uiteraard ook als toeschouwer komen. Op de avond zelf kun je ook nog beslissen of je als toeschouwer of deelnemer komt. Tijdens de quizavond maak je en passant kennis met het werk van het Nederlands Bijbelgenootschap en kun je dat werk eventueel steunen met een gift of lidmaatschap. Aanmelden

Vervolg van pagina 12

als team met 5 personen of individueel (eventueel kunnen teams ter plekke worden gevormd). Aanmelden kan per e-mail bij Tina van Dijk: wimentina@gmail.com of telefonisch 0527 264468
Contactpersoon: Anja van der Linde, 0527 246687

Gift van het**Verjaardagsfonds Ambt.**

Voor de Kapel is er een groot scherm aangeschaft welke geheel betaald is door het Verjaardagsfonds Ambt. Wij danken het Verjaardagsfonds Ambt en u als gever hartelijk voor deze gift! Hartelijke groet, College van Kerkrentmeesters

Gift van het**Verjaardagsfonds Stad.**

Voor de Grote Kerk zijn er twee grote schermen aangeschaft welke volledig betaald zijn door het Verjaardagsfonds Stad. Wij danken het Verjaardagsfonds Stad en u als gever hartelijk voor deze gift! Hartelijke groet, College van Kerkrentmeesters

Vakantiebijbelfeest.

Hallo jongens en meisjes, Woensdag 24 oktober is het weer zover! Dan vieren we het Vakantiebijbelfeest in het Dorpshuis Sint-Janskamp in Sint-Jansklooster. We gaan er een leuk feest van maken! Het thema is: Zoek het UIT!!! Inspecteur Hoezo komt en gaat met ons uitzoeken wie de kluis gekraakt heeft en of dat wel de echte schat is?!! Het belooft een leuke morgen te worden met medewerking van Poppentheater Poppen en Meer. Natuurlijk kan onze jaarlijkse kleurwedstrijd niet ontbreken! Wil je hier aan meedoen, maar heb je nog geen kleurplaat? Dan kun je deze ophalen bij de Coop in Sint-Jansklooster. Maak er iets moois en creatiefs van en misschien win je dan wel een mooie prijs! Na de voorstelling gaan we ook nog iets moois knutselen. We beginnen om 9.30 uur (deur open vanaf 9:15) en om ongeveer 12.15 uur mogen jullie weer naar huis. Jullie zijn van harte welkom, we zouden het leuk vinden als je erbij bent en neem gerust je vriendje of vriendinnetje mee, gezellig. We zouden het ook fijn vinden als er wat ouders zouden willen helpen. Met zo'n mooie grote groep kinderen is het altijd fijn als er wat meer mensen een oogje in het zeil kunnen houden en een handje mee kunnen helpen. Kunt u en wilt u deze ochtend meehelpen? Stuur dan een mail naar: vf-sintjansklooster@hotmail.com. U krijgt dan een reactie terug met meer informatie. Jullie komen toch ook? Groetjes, Commissie Vakantiebijbelfeest

Collecte diaconie 21 oktober.

Noodhulp op Sulawesi na aardbevingen en tsunami. Indonesië is opnieuw getroffen door twee grote aardbevingen. Ditmaal op Sulawesi. Een van de aardbevingen veroorzaakte vrijdag 28 september 2018 een tsunami bij de kuststad Palu. Het dodental is opgelopen naar meer dan 1.400 mensen. Ook zijn er honderden gewonden en wordt een onbekend aantal

mensen nog vermist. Huizen en gebouwen zijn zwaar beschadigd en onder water gelopen. Het Christelijk Noodhulpcluster staat in nauw contact met haar partnerorganisaties ter plekke. Om deze actie van Het Christelijk Noodhulpcluster te ondersteunen zal de opbrengst van de collecte van de diaconie van zondag 21 oktober in zijn geheel bestemd zijn voor het christelijke Noodhulpcluster. Steun met een gift, en bid mee voor de mensen in nood op Sulawesi. Wij willen deze collecte van harte bij u aanbevelen. Ook zijn er via de bank bij de diaconie giften binnen gekomen van 1000, 500 en 100 euro. Voor de schoenendoos actie kwam er 25 euro binnen en voor Lombok 25 euro. Voor deze en alle andere giften welke via bank of via andere wegen binnen gekomen zijn, namens de diaconie hartelijk dank.

Met een vriendelijke groet
Van de Diaconie

Vollenhove STAD

Ds. D. Wolters, Steiger 27,
8325 HB Vollenhove, 0527-239291
E-mail:
predikantstad@hervormdvollenhove.nl

Overleden.

Op 4 oktober is **Evert Kwast**, Botter 22, overleden in de leeftijd van 59 jaar. De afscheidsdienst wordt gehouden op woensdag 10 oktober om 13.00 uur in de Grote Kerk. In het komende GZ zal ik een in memoriam schrijven. Laten we Corrie, de kinderen en de kleindochter in onze gebeden gedenken!

Bijbelkring 60+ Stad.

Op verzoek van een aantal ouderen uit de gemeente starten we dit seizoen met een Bijbelkring op de woensdagochtend. Ideaal voor gemeenteleden die overdag thuis zijn! Met elkaar willen we een stukje uit de Bijbel lezen en hierover nadenken. In principe komen we elke derde woensdag van de maand bij elkaar. Op 17 oktober bent u van 10.00-11.30 uur (inloop vanaf 9.45 uur) welkom in Tilvoorde!

Ten slotte, afgelopen zaterdag hebben we een kerkenraadsdag gehad. Sinds vorig jaar zijn we hiermee begonnen: jaarlijks aan het begin van het seizoen een dag de "hei" op. Het was een bijzonder insirerende dag. Thema was: 'discipelen met discipline'.

Vorig seizoen hebben we als kerkenraad namelijk nagedacht over de gemeente als 'gemeenschap van discipelen'. We hebben tegen elkaar gezegd dat we beleid willen maken vanuit de kern van gemeentezijn: het navolgen van Christus. In plaats van beleid te maken vanuit de formele en zakelijke kant: het draaiend houden van al onze activiteiten. Dit jaar hebben we gekeken naar wat dat vraagt van onze gemeenteleden. Discipelschap lijkt namelijk te vragen om

discipline: om trouw en toewijding. Iets wat we kunnen missen, bij onszelf en bij de gemeente. Moeten we wat meer "eisen" van de gemeente? Niet alleen rechten, maar ook plichten? En hoe geven we dat vorm? De andere kant is dat de hervormde kerk vanouds een volkskerk is. We willen breed, open, gastvrij, toegankelijk zijn. Iedereen mag meedoen wanneer hij of zij daar behoefte aan heeft! Raken we geen gemeenteleden kwijt als we drempels opwerpen? Wat zijn daarvan de "kosten" – voor onszelf en voor hen? Of moeten we bereid zijn om deze "kosten" te dragen, omdat er een hoger doel mee gediend is: het serieus nemen van het navolgen van Christus? Over deze vragen hebben we deze dag met elkaar nagedacht. Concrete besluiten worden op zo'n dag niet genomen. Maar het is goed om de bezinning in het achterhoofd te houden en vanuit deze nieuwe inspiratie te kijken naar de agenda van de komende kerkenraadsvergaderingen!

Met een hartelijke groet,
Dick Wolters

Vollenhove AMBT

Ds. H.J.H. Pap, Leeuwte 88,
8326 AD, Sint Jansklooster,
0527-239504.
E-mail:
predikantambt@hervormdvollenhove.nl
E-mail:
scriba@hervormdvollenhove.nl

Er is geen speciale informatie over Vollenhove ambt.

Wanneperveen / Belt-Schutsloot

Ds. W.J. Menkveld, Veneweg 33
7946 LC Wanneperveen, 0522-701108
b.g.g. 06-40428018, jmenkveld@solcon.nl
Scriba: mevr. R. Lok-Lok,
Noorderweg 57, 8066 PW
Belt-Schutsloot, 038-3867486
scriba@pknwanneperveenbeltschutsloot.nl
Protestantse kerk Wanneperveen,
06-51038124
IBAN: NL27 RABO 0367 1544 63
t.n.v. het college van kerkrentmeesters van de Protestantse Gemeente Wanneperveen/ Belt-Schutsloot
www.pknwanneperveenbeltschutsloot.nl

Diensten 14 oktober.

Belt-Schutsloot 09.30 uur – Voorganger: dhr. Janco Zijlstra – jeugdendienst. Wanneperveen 11.00 uur – Voorganger: dhr. Durk de Boer – jeugdendienst.

Diensten 21 oktober.

Belt-Schutsloot 09.30 uur – Voorganger: dhr. J.H.J. Lotterman, Utrecht. Wanneperveen 11.00 uur – Voorganger: ds. K.A.E. de Waard, Lunteren. Er is een extra collecte voor kerk en onderhoud in beide diensten.

BIJZONDERE THEMADIENST?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

Oppas W'veen en BS:

Zie www.knwanneperveenbeltschutsloot.nl, onder: rooster.

Rooster bloemendienst

W'veen. 14/10 – jeugdendienstcommissie. 21/10 – fam. J. Bosman en fam. H. Slot, Veneweg.

Bloemen. De bloemen gingen in BS afgelopen zondag ter bemoediging naar Bert Stam. In W'veen gingen er bloemen naar dhr. C. Vos en naar mw. Oosterhof. Zij vierde haar verjaardag.

Verantwoording.

De opbrengst van de zendingsbussen in BS bedroeg in het 3e kwartaal 2018 € 305,97. De collecte van zondag 7 oktober voor kerk en Israël bracht in W'veen € 78,10 euro.

Agendabericht. Voor 14 november is een plaatselijke gemeenteavond gepland voor Belt-Schutsloot die momenteel wordt voorbereid. Noteer deze datum dus alvast in de agenda, en is er een onderwerp dat u op deze avond ter bespreking wilt voorleggen, meld dit dan alvast aan de scriba. Wij zouden het fijn vinden als u, jong, oud en ouder, allemaal komt zodat het ook een echte gemeenteavond wordt.

Kledingactie Mensen in Nood.

De kledinginzameling voor Mensen in Nood wordt gehouden van 29 oktober tot en met 3 november. Noteert u de datum alvast, volgende week volgt meer informatie.

Belijdeniscatechisatie. Op woensdag 17 oktober gaan we met belijdeniscatechisatie van start, om 20.00 in de kerk in Belt Schutsloot. Aanmelden is nog mogelijk. Deze keer gaan we aan de slag met het formulier en de vragen die we in de kerk gebruiken bij het belijdenis doen.

www.scheppingscongres.com

Voor de vakantie heb ik aandacht gevraagd voor het Scheppingscongres dat gehouden werd in Zwolle. De lezingen van deze dag staan inmiddels op internet en op bovenstaand adres te vinden. Wie geïnteresseerd is wil ik vooral aanraden om de lezing van dr. M.J. Paul te beluisteren. Hij schreef het boek: Oorspronkelijk, dat ik eerder aanraadde. Dit is een dikke pil waar niet iedereen doorheen komt. Daarom heeft hij ook een dun boekje geschreven dat een samenvatting is van het dikke boek en geschikt voor leerlingen uit de bovenbouw van het voortgezet onderwijs. De titel van dit boek is: Waar komen wij vandaan? Dus zeker ook geschikt voor geïnteresseerde volwassenen die iets minder van lezen houden. Wie de laatste lezing van het scheppingscongres (J.R.de Wit) aanklikt komt op de site van geloofstoerusting.nl. Hier is nog veel meer materiaal te vinden.

Nog een boekje dat ik graag aanbeveel is: Hoe zit het met de ouderdom van de aarde? Geschreven door Gert-Jan van Heugten. In de discussie rond schepping en evolutie is de factor 'tijd' van groot belang. Als het gaat over miljoenen en

miljarden jaren dan duizelt het ons al snel. Dit boekje helpt om een beetje idee te krijgen waar die grote getallen wel of niet vandaan komen in de leeftijdberekening van de aarde. **Vanuit de Pastorie.** Het opstarten van het winterwerk is niet mijn favoriete bezigheid. Dan bedoel ik met name de planning. Iedereen proberen te bereiken, groepen vormen en een plek in de agenda zoeken. Ondanks alle multi media apparaatjes is het nog steeds moeilijker om contact te leggen en afspraken te maken. Maar, als dat weer gelukt is dan weet ik weer waarom ik dit werk zo graag doe. Met mensen in gesprek gaan over geloof doet je eigen geloof ook goed. Ik merk dat ik anderen nodig heb, dat geloof geen privé zaak is tussen God en mij, maar dat het mij verbind met andere mensen. De zomer is wat dat betreft een schrale periode omdat veel kerkelijke activiteiten stil liggen en daardoor de contacten minder zijn en minder gevarieerd. Ik merk dat bij mijzelf en ook bij anderen. Dat geeft een dubbel gevoel. Enerzijds is het na de zomer moeilijk starten, anderzijds merk je daaraan hoe nodig je het hebt om weer met elkaar aan de slag te gaan. Daarom op deze plek een oproep aan iedereen die deze zomer wat afgeden is, er niet veel mee heeft gedaan en wat moeilijk in beweging komt. Neem het stuur weer in handen. Ga aan de slag om te groeien in je geloof, deel je geloof en je vragen met anderen dan zul je weer merken hoe waardevol dat is en hoe nodig je dat hebt. Dat is tot eer van God en het bouwt de gemeente op.

Ds. Menkveld.

Willemsoord / Peperga / Blesdijke

Predikant: ds. Gerrit van den Dool
Pastorie: Steenwijkerweg 157
8338 LB Willemsoord
predikantwillemsoord@gmail.com
Telefoon predikant: 0521-346611
Scriba: Henry Bos, Steenwijkerweg 194
8338 LD Willemsoord, 0521-514587
kerk.willemsoord@hetnet.nl
Koster: mevr. T. Winters-de Boer,
0521-588515, Rentmeesters Prot.
Gem Willemsoord Peperga Blesdijke
IBAN: NL34 INGB 0000 9350 70

Zondag 14 oktober. In deze dienst hoopt onze predikant ds. Gerrit van den Dool voor te gaan. Ouderling van dienst is Henry Bos. De uitgangscollecte is voor de actie schoenendoos. De ontvangst is door Janny Hop en de bloemen worden bezorgd door Ypie Klarenberg. De ophaaldienst wordt verzorgd door Gerrit Hop (0521-854343) en de opname van de dienst wordt rondgebracht door Hilbert Duursma. Het lied voor de dienst is lied 207. **Bij de diensten.** Zondag is er de jaarlijkse schoenendoosdienst. Voor

Vervolg van pagina 13

u een bekend concept. De zondagsschool schrijft er hieronder meer over.

Bloemen. De bloemen zijn als groet en bemoediging gegaan naar Bertus ter Meer aan de Kon. Wilhelminalaan.

Waar geloof het meest kost. "Bid voor ons." Dat is vaak het eerste dat vervolgde christenen vragen. Zij kennen het belang van gebed uit eigen ervaring. Iedere week geef ik u een gebedspunt door: Bid om een zegen over de contacten die er zijn tussen Noord-Korea en Amerika. Dankzij de gesprekken is het iets makkelijker geworden om onze broers en zussen daar te helpen met eten, medicijnen, kleding en andere materialen. Ook kunnen we meer mensen ontvangen in schuilhuizen in China

Kopij GZ. De kopij voor het volgende zondagsblad kunt u inleveren tot uiterlijk zondag 14 oktober september 12.00 uur bij de scriba. Het kan natuurlijk ook via kerk.willemsoord.nl

Ik ben op reis al weet ik niet waarheen

Maar ergens stond geschreven dat ik deze weg moest gaan

En al aarzel ik soms even langs die eindeloze baan

Toch weet ik: iemand ging me voor
En daarom ga ik door

ISRAËL-AVOND?

Mail naar nieuws@gezamenlijkzondagsblad.nl
Gratis plaatsing!

*Ik heb geen geld, geen kaart en geen kompas
Maar ik zie de tekens
En die zeggen mij genoeg
En al geeft niemand antwoord...
...op de dingen die ik vroeg
Toch weet ik: aan het eind vind ik gehoor
En daarom ga ik door*

*Ik ben een vogel die zijn vleugels spreidt
Zo wil ik vliegen altijd verder dan de zon*

*Ik ben een paard dat zonder teugel rijdt
Maar er is iemand die me leidt en hij zegt: kom!*

*Ik ben op reis als weet ik niet waarom
Maar ik luister naar de stilte
En die zegt mij om te gaan
En al verlaat ik al mijn vrienden...
...moet ik overal vandaan
Toch weet ik; er is geen ander spoor
En daarom ga ik door.*

- Elly en Rikkert-

Namens de kerkenraad een hartelijke groet aan u allen. In het bijzonder aan u die door

ouderdom of ziekte aan huis gebonden zijn.

Namens de kerkenraad een hartelijke groet, Henry Bos ouderling-scriba

Van de predikant.

Op vrijdag 12 oktober beginnen we met de catechesekring voor jongeren van 12 tot en met 17 jaar. We komen bij elkaar in de pastorie om 18 uur. Eerst gaan we samen eten, daarna bespreken we waar we het in de komende maanden over willen hebben.

Komende zondag hebben we weer onze jaarlijkse gezinsdienst in het kader van de Actie Schoenendoos. De kinderen en leiding van de oppas en de zondagsschool zullen een actieve rol hebben. Naar aanleiding van de gelijkenis van de rijke dwaas (Lucas 12: 15 – 21) zal het thema zijn 'Kijk eens om je heen'. Het belooft een levendige viering te worden, waarin we veel vrolijke liederen zullen zingen.

Een hartelijke groet aan u, aan jou,

Ds. Gerrit van den Dool

Schoenendoosactie. 'Kijk eens om je heen....' is het thema waarmee we dit jaar gehoor aan willen geven aan de

jaarlijkse schoenendoosactie. Laten wij het niet bij een kreet laten, maar ook werkelijk doen. De kinderen waarvoor het bestemd is hebben zelf niets tot zeer weinig, het zijn kinderen in de Derde Wereld, sloppenwijken, kindertehuizen, ziekenhuizen en vluchtelingenkampen. Laten wij met z'n allen er voor zorgen dat wanneer zij onze gevulde schoenendozen krijgen ook weer een stukje geluk mogen ervaren. Ga dus aan de slag en versier een schoenendoos (het mogen er natuurlijk ook meer zijn) en vul hem met allemaal artikelen waar zij behoefte aan hebben. Waar denk je aan als je de doos vult: zeep, tandpasta, tandenborstel, kam, knuffel, (kleur)potloden, tekenpapier, schriften, pennen, speelgoed, pop, auto, kleine bal, muziekinstrumentje, jojo, liniaal, kleurboek er is zoveel waar wij hun gelukkig mee kunnen maken. Wat doe je er niet in: snoep, bederfelijke artikelen, spullen met batterijen, vloeibare producten m.u.v.

bellenblaas, oorlogsspeelgoed, geen shampoo en douchegeel, die flessen gaan vaak lekken, liever geen stiften want die drogen uit in warme landen. Er is zoveel waar ze behoefte aan hebben. Op zondag 14 oktober is de schoenendoosdienst, die de zondagsschool geheel heeft voorbereid. Er staat voor in het portaal van de kerk een doos waar u uw spulletjes in kunt doen, de zondagsschoolleiding zorgt er dan voor dat het in schoenendozen komt. Bent u niet in de gelegenheid om het in te leveren laat het de leiding van de zondagsschool dan even weten. Laten wij met z'n allen er voor zorgen dat er vanuit onze dorpen weer een heleboel schoenendozen voor dit goede doel beschikbaar komen.

Zondagsschool Willemsoord

Familieberichten kunt u mailen: henriette@topic-cc.nl, of sturen: Topic, Burg. J.C. van den Bergplein 34, 7642 GT Wierden. Berichten die maandag vóór 10.00 uur binnen zijn, worden opgenomen in de krant van die week, die op vrijdag of zaterdag bij de abonnees arriveert. Het tarief is € 0,39 per mm hoogte, per kolom, exclusief 21% BTW. Eén kolom is ca. 4 cm breed. Familieberichten bestaan uit 2-koloms advertenties.

Advertenties

Voetklachten?

- Brandende of vermoeide voeten, vermoeide benen, een staand beroep?
- Klachten aan nek, rug, schouder of knie?
- Platvoeten, diabetische voeten, holle voeten of spreidvoeten?
- Kramp in de kuiten of artrose?

Laat u thuis adviseren of de op maat gemaakte steunzolen van Fusselastec ook u verlichting kunnen bieden.

Met Fusselastec steunzolen loopt u weer als vanouds

Meer informatie of de gratis brochure aanvragen? www.fusselastec.nl

Bel voor een
vrijblijvende
afspraak bij u thuis
053-82 00 810

Uitvaartverzorging

Grafistenfabriek Nieuw-Amsterdam

Voor een piëteitsvolle uitvaart...

Bij overlijden: **0800 - 024 25 26**
(dag en nacht bereikbaar)

Kantoor:
Ballastweg 2
7741 ZL COEVORDEN
Tel.: (0524) 515 899
Fax: (0524) 515 227

Postadres:
Postbus 208
7740 AE Coevorden
e-mail: uvvugna@planet.nl

Vestigingen in: Emmen - Coevorden - Zuidwolde (Dr.)
Voor informatie: (0591) 633 020 of (0524) 515 899

skieën
in Sauerland welkom in
Haus Reinhild

Twee ruime
appartementen.
Ook gelijktijdig
te boeken.

Kijk op
hausreinhild.nl

HOVENIERSBEDRIJF

Waar uw wens ons werk is.

JAN LOGTMEIJER

Al 29 jaar een begrip

Markeweg 113
8398 GM Blesdijke
Telefoon (0561) 45 27 08
Mobiel: 06 - 55 76 51 20

Steenzout in aardlagen is vulkanisch gesteente

De immense zoutlagen, zoals die onder meer in Noord- en Oost-Nederland in de ondergrond zitten, hoeven in tegenstelling tot wat eerder werd gedacht niet te zijn gevormd door een lange periode van indamping. Natuurkundig ingenieur Stef Heerema en chemicus Gert-Jan van Heugten (M.Sc.) maken zichtbaar dat een vulkanische oorsprong van de miljoenen kubieke kilometers steenzout waarschijnlijker is.

Heerema en Steensma hebben zout gesmolten en baseren zich op de grillige vormen, waarin het zout in de ondergrond is gevormd.

Christelijke kring

Het onderzoek van de Nederlandse onderzoekers werd onlangs gepubliceerd in het internationale Journal of Creation, een uitgave van Creation Ministries International (CMI). Het peer-reviewed journal, is gezaghebbend in christelijke kringen.

In het onderzoek wordt gekeken naar inconsistenties binnen het huidige indampingsmodel dat de afgelopen eeuw in de literatuur is beschreven. Stef Heerema: "Dit oude model gaat uit van miljoenen jaren van droogte om zoutformaties te verklaren uit het verdampen van zeewater, maar daarvoor is het zout te zuiver."

Oude verklaringsmodel

De zoutformaties worden gekenmerkt door kilometershoge pijlers die vanaf de basislaag opwaarts in de sedimenten zijn

gevoeld. Sommige vloeien zelfs boven het maaiveld uit. In het oude verklaringsmodel werd dan ook terecht geconcludeerd dat het zout heeft gevloeid "als ware het een vloeistof". Maar in dat model zijn de verplaatsingen over tientallen kilometers ten onrechte toegeschreven aan een kruipproces in vast steenzout. Ook is de ondergrondse beweging synchroon geweest met bovenliggende gesteenten die plaats maakten. Alsof ook deze gesteenten konden vloeien.

Vulkanisch verklaringsmodel

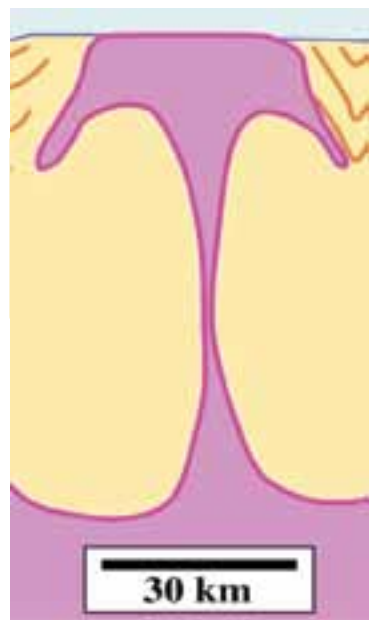
Het nieuwe model vergelijkt het vormingsproces van de zoutpijlers met wat plaatsvindt in een

lavalamp. Daarin vloeien twee niet-mengbare vloeistoffen langs elkaar heen onder invloed van dichtheidsverschillen. Dit nieuwe vulkanische verklaringsmodel heeft sinds 2009 al geleid tot diverse nationale en internationale publicaties.

Heerema: "De zoutpijlers vertonen vergelijkbare vormen en lijken zo midden in de sedimentlagen gestold te zijn. De sedimenten (modder) en de zoutmagma waren tegelijkertijd vloeibaar. Eén grootschalige, modderige catastrofe in combinatie met vulkanische erupties

van zoutmagma biedt de beste verklaring." Op het contactoppervlak met de modder stoldde het zout en de hitte verdreef het water. Zo konden de verschillende lagen niet vermengen of in elkaar oplossen. Een langdurig proces kan niet de oorzaak zijn van de zoutformaties, omdat het zout tijdens het vormen van de pijlers alle kenmerken had van een vloeistof. Dat is alleen mogelijk zolang er sprake was van vloeibare zoutmagma. Vanwege afkoeling kan magma slechts kortstondig vloeien.

(Bron: Logos Instituut)

Een 5 km hoge zoutpijler in de zeebodem bij de Noordkaap.

Het dynamische gedrag van twee niet-mengende vloeistoffen met een verschillende dichtheid. NB: de bereikte vorm is vrijwel gelijk aan de zoutpijler bij de Noordkaap.

Meer Stef Heerema

Bestuurssecretaris Logos Instituut en bestuurslid van ForumC. Hij is geschoold in de toegepaste natuurkunde met een bachelor in vliegtuigbouwkunde. Hij verzorgt presentaties over het ontstaan van zoutformaties en presenteerde dit onderzoek op de European Creation Conference in Londen op 22 September 2018.

Meer Gert-Jan van Heugten

Master of Science in Chemical Engineering. Hij is voormalig bestuurslid van Logos Instituut. Hij is eigenaar van Waarom-Schepping, een onderneming met het doel de scheppingsboodschap middels spreekbeurten en schriftelijke publicaties bekend te maken. Sinds 2012 schrijver en redacteur voor Weet Magazine, een Nederlandstalig creationistisch blad. In 2018 publiceerde hij een boek over de Bijbelse ouderdom van de aarde voor een breed publiek.

Journal of Creation

Creation Ministries International (CMI) geeft de Journal uit vanuit Australië, waar de directie wordt gevoerd. In de Journal wordt peer-reviewed wetenschappelijk werk gepubliceerd dat betrekking heeft op de Bijbelse schepping en zondvloed.

boekbesprekingen

DOOR DR. J.D.Th. WASSENAAR, HELLENDORP EN DS. A. HEKMAN, ASSEN

Maarten den Dulk, Voor een nieuw begin. De agenda van Genesis (Skandalon, Middelburg); 96 p.; ISBN 9789492183613; prijs: € 12,50. Maarten den Dulk, emeritus hoogleraar praktische theologie en oud-rector van seminarium Hydepark, legde zijn oor te luisteren bij de eerste verhalen uit de bijbel. Hij leest die 'pennenvruchten' – allemaal kunststukjes van taal, ritme en klank – niet alleen als een oeroude, maar ook als een actuele agenda: wat moet er gedaan worden om de samenleving overeind te houden? De zorgvuldig, taalgevoelig geschreven bijdragen van Den Dulk geven veel te denken (en te doen!) als het om mens- en medemens-zijn voor Gods aangezicht gaat. Een fijnzinnig boekje, bijvoorbeeld voor persoonlijke meditatie. (JDThW)

Heleen Weimar en Wim Kloppenburg, Liederen met een verhaal. Acht bijbelse cantica's. Met 2 cd's (Skandalon, Middelburg); 151 p.; ISBN 9789492183170; prijs: € 29,95. Heleen Weimar (predikant in Hilversum) en Wim Kloppenburg (o.a. cantor-organist en docent hymnologie en liturgiek) bespreken van acht liederen uit de bijbel (bijvoorbeeld het strijdlid van Debora, de psalm van Jona en een klaaglied van Jeremia) de tekst, het bijbehorende bijbelverhaal, enkele berijmingen en een aantal belangrijke composities uit de muziekgeschiedenis. Het boek en de cd's bieden een inspirerende lees- en luisterervaring. Ze maken duidelijk hoe groot de poëtische en muzikale zeggingskracht van de liederen is. Van harte aanbevelen, in het bijzonder aan vesper-/eredienst- / liturgiecommissies! Suggesties te over. (JDThW)

Christian Führer, Geloof laat een muur vallen. Memoires van de Wende-dominie (Skandalon, Middelburg); 392 p., gebonden; ISBN 9789492183576; prijs: 24,95. Bij het verzet in het totalitaire,

atheïstische DDR-regime groeide de Oost-Duitse lutherse predikant Christian Führer (1943-2014) uit tot een van de bekendste leiders van de tegenbeweging. Zijn Nicolaikerkerk in Leipzig werd het scharnierpunt naar de geweldloze 'Wende'. Vanuit zijn geloof hield Führer zijn toehoorders voor dat wonderen mogelijk zijn en riep hij op tot geweldloze actie. Zijn memoires geven inzicht in deze cruciale periode en schetsen een fascinerend beeld van het leven van een domineesgezin in de voormalige DDR, tijdens de 'Wende' en in het latere verenigde Duitsland. Indrukwekkend! (JDThW)

Hekman - 1918 Het jaar van de dageraad. Daniel Schönflug. Uitg. De Bezige Bij, Amsterdam 2017. Prijs € 25,- November 1918. Door de Eerste Wereldoorlog ligt de wereld in puin. Teleurgesteld en hoopvol zoeken mensen hun weg tussen vernieling en een fris begin. De schrijver tekent hoe mensen beschadigd zijn en toch durven te beginnen aan een nieuwe toekomst. Een tijdsbeeld, op boeiende wijze beschreven. (AH)

De Nachtkerk

Het geluid van een krakende deur weerklinkt in de gewelven. Het is volledig donker en op een grauwe stenen muur danst een vage schaduw. Is het een gebogen vrouw? Of een hand? Op de grond zie je een tapijt en kussens. Durf je te gaan liggen? Kun je je overgeven aan de nacht? De nacht is mysterieus aantrekkelijk en tegelijk schuilt er angst voor het onbekende. In de nacht komen de beste gesprekken op gang en de nacht brengt de ergste nachtmerries naar boven. Op 27 oktober tijdens de Nacht van de Nacht, een initiatief van de natuur en milieufederatie, gaan de lichten van het Dominicanenklooster en -kerk in Zwolle uit en kun je ervaren wat de nacht met jou doet.

zaterdag 27 oktober tussen 20:00 en 01:00, Dominicanenklooster Zwolle.

VAN GROEVE TOT CONSUMENT

GEDENKSTENEN

- Staaende letterplaten
- Enkele gedenkstenen
- Dubbele gedenkstenen
- Liggende zerken
- Gedenkstenen met volledige bedekking
- Gedenkstenen met gedeeltelijke of volledige tuin of grint gedeelte
- Gedenkstenen met een omranding
- Alle uit te voeren in eenvoudig, klassiek, kunstzinnig of natuurlijk ontwerp

JK Jan Kalk Natuursteen

SINDS 1887

Gedenkstenen // Aanrechtbladen // Dorpels // Schouwen // Vensterbanken // Vloeren // Wastafelbladen

OOK VOOR ONDERHOUD- EN RESTAURATIEWERKZAAMHEDEN

Stadskanaal: Klompenmaker 2, 9502 EP - Tel. 0599 - 622 290 - Fax 0599 - 616 510 - Emmen: Weerdingerstraat 201 7822 BK - Tel. 0591 - 532 224
E-mail info@jankalknatuursteen.nl - www.jankalknatuursteen.nl

drok

Al ruim 100 jaar advies en woningstoffering op maat

DECORETTE HUBO

- Gordijnen
- Laminaat
- Behang
- Kasten op maat
- Vloerbedekking
- Zonwering
- Accessoires
- Kortom... alles!

De Weyert 10, Vollenhove | 0527-24 13 55 | decorette-drok.nl

Bouwbedrijf Bart Smit

Boulevardweg 171c
8253 AZ Gielthorn
INC: 0521 - 38 00 90
info@bouwbedrijfbartsmit.nl

www.bouwbedrijfbartsmit.nl

NVBU
Meer Met Minder Energie
Voor C. HEBERT A. HEBERTS
BOUW GARANT

mountainbiken in Sauerland

welkom in Haus Reinhold

Twee ruime appartementen. Ook gelijktijdig te boeken.

Kijk op hausreinhold.nl

KWALITEIT ZONDER COMPROMIS

VAN DER GRAAF BV PRODUCTENT VAN:

- "G.V." TROMMELMOTOREN
- "G.V." FRIKTIKOPPELINGEN
- "G.V." TANDWIELKASTEN

Tel.: 0527-241441
Fax: 0527-241488
info@vandergraafpte.nl
www.vandergraafpte.nl

Van der Graaf
Power Transmission Equipment

ZIEL elektrotechniek

- aanleg en onderhoud van elektrotechnische installaties zoals bedrijfs-, utiliteits-, woonruimteninstallaties • schakel- en ventilatietechniek • data- en telecommunicatie
- programmeerbare besturingen • beveiliging • nood- en verlichtingssystemen
- wind en zonne energie

De ZIEL van uw installatie

Kanaalweg 10, 8356 YS BLOKZIJL
Tel./fax: (0527) 29 17 43 / 29 17 20

BOUWBEDRIJF G. ROOK B.V.

Vollenhove

Méer dan alleen kelderbouw!

Industrieweg 7 - 8325 DA - Vollenhove
Tel. 0527 - 24 41 00 - Fax. 0527 - 24 40 44
Web. www.rookbouw.nl Mail. info@rookbouw.nl

nieuwbouw | verbouw | woning | utiliteit
ontwikkeling | stallenbouw | betonbouw

DE 4 LINDEN

MAKELAARDIJ

• HÉT WEEKBLAD VOOR BETROKKEN KERKMENSEN •

Maak nu kennis met het **Gezamenlijk Zondagsblad**

Ga naar: www.welkomindekerk.nl

Of vul de bon in:

3 MAANDEN PROBEREN VOOR MAAR € 8,95!

JA, ik wil het vernieuwde Gezamenlijk Zondagsblad drie maanden op proef voor slechts € 8,95. Daarna beslis ik of ik een abonnement neem.

Dhr. | mw. | fam. *

naam:

adres:

postcode: woonplaats:

e-mail: tel.nr.

*Omcirkel de juiste aanhef.
In envelop zonder postzegel sturen naar: Gezamenlijk Zondagsblad, Antwoordnummer 12, 7620 VP Wierden

Topic Crea

- Topic Creatieve ideeën
- Topic Creatieve tekst
- Topic Creatieve ontwerpen
- Topic Creatieve online media
- Topic Creatieve offline media
- Topic Creatieve Communicatie

Verrassend creatief
topic .nu

AANNEMERSBEDRIJF STEGINK

Basserweg 17
8342 TE Basse

T 05 21 58 82 73
E info@steginkbasse.nl

NIEUWBOUW
VERBOUW
ONDERHOUD

NVBU

www.steginkbasse.nl

Bouwbedrijf Wicherson

verbouw
nieuwbouw
onderhoud

Steenwijkerwold
tel.: 0521 - 58 95 49